

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

17. ČÍSLO / XVII. ROČNÍK

10 Kč • 0,40 € / 12,05 Sk

26. DUBNA 2009

Z obsahu:

Cesta Kříže

Homilie Benedikta XVI.

5. dubna 2009 -
XXIV. světový den
mládeže

- strana 2 -

Tajemství Sobiboru

P. Leo Kuchař SSS

- strana 4 -

Mějte odvahu

P. Leo Kuchař SSS

- strana 6 -

Papeži jde

především o víru

Vittorio Messori

- strana 7 -

Alexander Solženicyn

Život pro pravdu

- strana 8 -

Pán Ježíš o svých kněžích

Víra, důvěra a vděčnost

- strana 10 -

Stanovisko České biskupské konference

k překladu „Bible.

Překlad 21. století“

- strana 11 -

Rotunda sv. Jirí na hoře Řípu, národní kulturní památka

S polečně s rostoucím zástupem poutníků stoupal Ježíš do Jeruzaléma na Velikonoce. Na posledním úseku cesty blízko Jericha uzdravil slepce Bartimea, který ho vzýval jako Syna Davidova a prosil o smilování. Nyní – když už byl schopen vidět – s vděčností se připojil ke skupině poutníků. Když u bran Jeruzaléma nasedl Ježíš na osla, symbolické zvíře davidovské královské důstojnosti, propukla mezi poutníky spontánně radostná jistota: To je On, syn Davidův! Proto pozdravují Ježíše mesiánským zvoláním: *Požehnaný, jenž přichází ve jménu Páně*, a dodávají: *Požehnané království, které přichází od našeho otce Davida! Hosana na výsostech!* (Mk 11,9n). Nevíme přesně, co si vlastně nadšení poutníci představovali jako

přicházející Davidovo království. Ale co my, pochopili jsme, co je království, o kterém mluvil Ježíš při výslechu před Pilátem? Chápeme, co to znamená, že toto království není z tohoto světa? Nebo naopak toužíme, aby bylo z tohoto světa?

Vidět Ježíše

Svatý Jan ve svém evangeliu po vyprávění o vstupu do Jeruzaléma uvádí řadu řečí, ve kterých Pán vysvětluje podstatu nového druhu království. Při prvním čtení těchto textů můžeme rozlišit tři různé obrazy království, ve kterých se zračí různým způsobem stejné tajemství. Jan především vypráví, že mezi poutníky, kteří se během svátku *chtěli*

Cesta Kříže

poklonit Bohu, byli také někteří Řekové (srov. 12,20). Zaměřme pozornost na skutečnost, že skutečným záměrem těchto poutníků bylo klanět se Bohu. To odpovídá dokonale tomu, co Ježíš říká v souvislosti s očištěním chrámu: *Můj dům je domem modlitby pro všechny národy* (Mk 11,17). Skutečným účelem pouti má být ono setkání s Bohem; klanět se mu a tak správně uspořádat základní vztahy našeho života. Řekové jsou lidé, kteří hledají Boha, svým životem jsou na cestě k Bohu. Nyní skrze dva apoštoly, kteří znají řecky, Filipa a Ondřeje, předkládají Pánu svou žádost: *Chceme vidět Ježíše* (Jan 12,21). Velká slova. Drazí přátelé, právě proto jsme se zde

sešli: Chceme vidět Ježíše. S tímto záměrem šly tisíce mladých lidí loni do Sydney. Jistě, měli při této pouti mnoho očekávání. Ale podstatným předmětem bylo toto: Chceme vidět Ježíše.

Oplodňující smrt

Co řekl Ježíš v onu hodinu na tuto žádost? Z evangelia nevyplývá jasně, zda došlo k setkání oněch Řeků s Ježíšem. Ježíšův pohled jde mnohem dále. Jádrem jeho odpovědi na žádost oněch osob je: *Jestliže zrno nepadne do země a neodumře, zůstane samo; odumře-li však, přinese hojný užitek* (Jan 12,24). To znamená: nyní není důležitý kratší nebo delší rozhovor s několika osobami, které se pak vrátí domů. Přijde jako pšeničné zrno, které zemře a vstane, zcela novým způsobem a zcela mimo omezení okamžiku vstříc světu i Řekům. Skrze zmrtvýchvstání překračuje Ježíš hranice prostoru a času. Jako Zmrtvýchvstalý je na cestě k celé šíři světa a dějin. Ano, jako Zmrtvýchvstalý přichází k Řekům a hovoří s nimi, ukazuje se jim tak, že i vzdálení se stávají blízcí, a právě v jejich jazyku, v jejich kultuře se k nim dostane jeho slovo novým způsobem, a bude-li novým způsobem pochopeno, přijde jeho království. Tak můžeme poznat dvě podstatné charakteristiky tohoto království. První je, že toto království přichází skrze kříž. Protože Ježíš se zcela obětuje, může jako Zmrtvýchvstalý náležet všem a všem se zpřítomnit. Ve svaté Eucharistii přijímám plod zemřelého pšeničného zrna, rozmnožení chleba, které trvá ve všech dobách až do konce světa. Druhá charakteristika říká: Jeho království je univerzální. Naplňuje se dávná naděje Izraele: tato Davidova královská moc nezná hranic. Rozpíná se „od moře k moři“, jak říká prorok Zachariáš (9,10), to znamená, že objímá celý svět. Toto je možné jen

„Zděsili se a byli plni strachu!“ Čeho se tak zděsili učedníci zavření ve Večeřadle? Pohledu na oslaveného Pána! O kolika dnešních lidech to dnes platí, při čemž k jejich zděšení není třeba zjevení, ale stačí pouhá myšlenka na Ježíše, a to nejen u těch, kteří ho nechtějí znát. Stává se to však i mnohým, kteří jako křesťané vlastně nesou jeho jméno. Děsí se totiž jeho konkrétního poselství.

Ježíš Kristus, Boží Syn, se vrátil k učedníkům jako vítěz nad smrtí a zlem. Svým vítězstvím napravil nový Adam to, co první Adam zmařil, ale pozor, tímto jeho vítězstvím nebyl automaticky restaurován stav, který panoval po stvoření člověka před jeho prvním hříchem. Svým vítězstvím nám Boží Syn otevřel a ukázal cestu, jak se vrátit do stavu, pro který jsme byli stvořeni. Byli jsme stvořeni bez naší zásluhy a přičinění, ale náprava toho, co jsme tak nešťastně a pyšně zmařili, se nemůže uskutečnit bez naší spolupráce. V první „zkoušce“ měl první člověk vyslo-

vit svůj souhlas s tím, že chce být Božím dítětem. Chtěl však být jako Bůh. Boží Syn svou smrtí a zmrtvýchvstáním nám připravil novou možnost svůj souhlas vyslovit: „Kdo chce za mnou přijít, ať mě následuje! Ať vezme

Editorial

na sebe den co den svůj kříž...“ Kdyby nebylo toho kříže! – říká si vědomě či podvědomě z kříže vystrašení křesťané. Ale kdyby nebylo kříže, nebylo by nic, jen věčná smrt. Náš Bratr přece nezůstal ani na kříži, ani v hrobě. Vrátil se oslavený, aby nás pozval do své slávy. Jiné cesty však opravdu není. A také nikdo jiný není schopen nabídnout takový cíl a vyústění, jaké nám nabízí Ježíš. Ale je to cesta, kterou není možno absolvovat v narkóze, abychom se probudili bezbolestně až v konečné stanici blaženosti. Abychom k ní došli, musíme se ochotně připojit k Ježíši: „Ano, půjdu s Tebou, po všem tom, co jsi pro mě podstoupil, Ti důvěřuji. Nikdo jiný pro mě tolik nevykonala a nikdo

jiný mi nemůže nabídnout to, co mi nabízí tvoje láska. Přijímám tvé pozvání, protože jít za Tebou znamená jít s Tebou.“

Připomíná nám to vytrvale náš papež. Jeho katecheze a homilie nejsou na první pohled lehké, protože vůbec nejsou populistické. Nezahrávají si s námi lacinými frázemi, ale říkají nám pravdu, která nás osvobozuje. Stojí za to dát si tu práci a začíst se do nich, až toto osvobození pravdy opravdu pocítíme a prožijeme. Náš nejvyšší pastýř nás trpělivě a důsledně uvádí do onoho duchovního prostředí, které je tak radikálně odlišné od ducha tohoto světa. Chce nás přesvědčit, že se na Ježíšova slova můžeme opravdu spolehnout. Můžeme mu bezmezně důvěřovat z jednoho prostého důvodu: protože nás nekonečně miluje. Nedůvěřovat mu znamená pochybovat o jeho lásce. Dokázal ji neklamně na kříži. Proto ti, kteří mu nechtějí důvěřovat, nesnášejí ani jeho kříž. Ale ukřížovaný Bůh je jediný autentický Bůh. Jiný není a nebude. Zbytečné a zcela

Pokračování na str. 13

Pokračování na str. 12

Poznat Pána

Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle

*Tedy jim otevřel mysl,
aby rozuměli Písmu.*

Na chrámové nádvoří se sbíhají lidé. Zpráva o zázračném uzdravení, kterým Petr a Jan místo almužny obdarovali chromého žebráka⁽¹⁾, se rychle šíří. Připoj se k tomuto zástupu a vyslechni vysvětlující slova apoštola Petra. To Boží Syn projevil svou dobrotivost, tentýž *Svatý a Spravedlivý*, který za svého života uzdravil tolik nemocných, a přece se ho Židé zřekli, ačkoliv se Pilát rozhodl, že ho propustí.

Tato Petrova výtka se však netýká jen Židů. Je určena i tobě. To, o čem je zde řeč, je podstatou každého hříchu. Kdykoliv hřešíš, je to obměna toho, co se událo na Pilátově dvoře. Pokus se domyslet, v čem spočívá hrůza a zvrácenost hříchu: posíláš na smrt *Vůdce života a pro vraha žádáš milost*. Každý hřích je zavržením Boha, který je dárce života, a upřednostněním Vraha, který je *lhářem od počátku*⁽²⁾. Není to ta neabsurdnější záměna, která odmítá Boha, jehož milosrdenství je tak bezmezné, že ani největší lidská zloba nemůže zvrátit jeho božský plán? Vždyť právě z toho, co lidé svým činem na Kalvárii způsobili, vytryskl pramen milosti pro jejich záchranu.

Jak je možné, že dochází k tak úděsné konfrontaci, při které stojí proti sobě na jedné straně zvrácenost a zloba hříchu a na druhé straně láska a dobrota Pomazaného, který musel trpět? Petr má pro to jedno vysvětlení: *Udělal jste to z nevědomosti*. Ne každá nevědomost však může být omluvou. Existuje nevědomost, která je sama o sobě vážným proviněním: je to záměna, při které člověk upřednostňuje svou „pravdu“ před skutečnou pravdou, se kterou přichází Pán. Zamysli se nad tím, zda netrpíš nevědomostí, která pramení z tvé jistoty, že si vystačíš s tím, co sám znáš a víš. Chceš-li z dnešního setkání s Ježíšem odejít proměněn, pros jej nejdříve, aby ti dal poznat záludnost takové nevědomosti. Není totiž nikoho jiného, kdo by mohl otřást tvou sebejistotou, která ti brání poznat doopravdy Pána. Můžeš se o tom právě přesvědčit ve Večeřadle.

Je už večer velikého *prvního dne* a učedníci stále přebývají za *zavřenými dveřmi*. Vytvářejí si lidské bezpečí podle svého. Z čeho pramení jejich strach? Ještě dříve než zavřeli dveře před Židy, zavřeli svou mysl a své srdce před poznáním pravdy.

Už když k nim Pán promlouval před svým utrpením, na nic se neptali, byli si jisti, že po-

chopili, co je třeba, a vnímali Ježíšova slova sotva na půl ucha. A nyní, protože dávají přednost jen vlastnímu přesvědčení, nechtějí uvěřit těm, kterým se mezitím dostalo milosti zjevení a daru poznání. Dnes přišli svědkové, kteří Ježíše viděli živého: ženy od hrobu, Petr, dva učedníci, kteří ho poznali při lámání chleba. Ale uzavření učedníci jejich svědectví neberou vážně. Proč jim nevěří? Museli by od základu změnit své dosavadní názory, ale k tomu nemají odvahu, protože se v nich příliš zabydli. Ale k čemu je taková lidská sebejistota, když

v rozhodujících okamžicích evidentně a opakovaně selhává? Ve čtvrtek v noci při prvním Ježíšově pokoření skončila zbabělým útekem a nyní, když stanou tváří v tvář živému a oslavenému Spasiteli, místo radosti upadnou do strachu: nejsou schopni ho poznat a *myslí si, že vidí ducha*. Pouč se z toho, v čem spočívá nebezpečí nevědomosti, která ohrožuje i tebe.

Tím, že spoléháš nadměru na své jistoty a přesvědčení, že věříš jen svým představám, nejsi připraven přijmout Pána tak, jak se chce k tobě přiblížit. Dokud čteš Písmo a nasloucháš jeho slovu s vnitřním postojem, který si vybírá jen to, co vyhovuje tvému smýšlení a potvrzuje tvé přesvědčení a tvá přání, nezabýváš se ve skutečnosti ani Písmem, ani Pánem, ale jen sebou a svým sebezalíbením. Dokonce i tvoje bohopocta se může nakonec zvrátit jen v domnělou, když spíše než pokornou úctou k Bohu je vedena sebeuspokojením ze zbožných úkonů a forem, ve kterých jsi našel zalíbení. Je mnoho těch, kteří se domnívají, že se obrátili tím, že poznali Ježíše, ale ve skutečnosti si jen přizpůsobili jeho obraz svým vlastním představám.

Abys mohl poznat Pána, musíš také poznat sebe. Uznat do všech důsledků, že se tu setkává nekonečná všemohoucí moudrost a láska s tvou hříšnou nevědomostí, nicotou a slabostí. Obrátit se znamená opustit nezdravou a zaslepující důvěru v sebe a svou sebejistotu, abys byl schopen bezmezné otevřenosti a důvěry v Pána. Ten, kdo se zcela odevzdá Ježíši, nemusí se bát nedůvěry v sebe samého. Neboj se ani toho, jestliže ti Ježíš ukáže, že celý tvůj dosavadní život byl poznamenán sebeklamem, a vyměň ho za nový začátek v pravdě svého Pána, *aby byla v tobě Boží láska přivedena k dokonalosti. Až budeš opravdu znát Ježíše, nebude ti těžké zachovávat žádné jeho přikázání*.

Mnoho lidí říká: „Kdo nám ukáže dobro?“ Pane, ukaž mi svou jasnou tvář.⁽³⁾

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ srov. Sk 3,1-10; ⁽²⁾ Jan 8,44; ⁽³⁾ resp. žalm 4

Liturgická čtení

1. čtení - Sk 3,13-15.17-19

Petr promluvil k lidu: „Bůh Abrahámův, Izákův a Jakubův, Bůh našich praotců oslavil svého služebníka Ježíše, kterého jste vy sice vydali a kterého jste se zřekli před Pilátem, ačkoliv on rozhodl, že ho propustí. Vy však jste se zřekli Svatého a Spravedlivého, a vyprosili jste si milost pro vraha. Původce života jste dali zabít, ale Bůh ho vzkřísil z mrtvých, a my jsme toho svědky. Já ovšem vím, (bratři a sestry), že jste to udělali z nevědomosti, a stejně tak i vaši přední muži. Bůh to však dopustil, aby se tak splnilo, co předem oznámil ústy všech proroků, že jeho Pomazaný musí trpět. Obratě se tedy a dejte se na pokání, aby vaše hříchy byly zahlazeny.“

2. čtení - 1 Jan 2,1-5a

Moje milé děti! Toto vám píšu, abyste nehrěšili. Zhrěší-li však někdo, máme přimluve u Otce: Ježíše Krista spravedlivého. On je smírnou obětí za naše hříchy, a nejen za naše, ale i za hříchy celého světa. Podle toho víme, že jsme ho poznali, když zachováváme jeho přikázání. Kdo tvrdí: „Znám ho“, ale jeho přikázání nezachovává, je lhář a není v něm pravda. Kdo však jeho slovo zachovává, v tom je Boží láska opravdu přivedena k dokonalosti.

Evangelium - Lk 24,35-48

Dva učedníci vypravovali, co se jim přihodilo na cestě a jak Ježíše poznali při lámání chleba.

Když o tom mluvili, stál on sám uprostřed nich a řekl jim: „Pokoj vám!“ Zděsili se a ve strachu se domnívali, že vidí ducha. Řekl jim: „Proč jste rozrušení a proč vám v mysli vyvstávají pochybnosti? Podívejte se na mé ruce a na mé nohy: vždyť jsem to já sám! Dotkněte se mě a přesvědčte se: duch přece nemá maso a kosti, jak to vidíte na mně.“ A po těch slovech jim ukázal ruce a nohy.

Pro samou radost však tomu pořád ještě nemohli věřit a jen se divili. Proto se jich zeptal: „Máte tady něco k jídlu?“ Podali mu kus pečené ryby. Vzal si a před nimi pojedl. Dále jim řekl: „To je smysl mých slov, která jsem k vám mluvil, když jsem ještě byl s vámi: že se musí naplnit všechno, co je o mně psáno v Mojžišově Zákoně, v Prorocích i v Žalmech.“ Tedy jim otevřel mysl, aby rozuměli Písmu.

Řekl jim: „Tak je psáno: Kristus bude trpět a třetího dne vstane z mrtvých a v jeho jménu bude hlášáno pokání, aby všem národům, počínajíc od Jeruzaléma, byly odpuštěny hříchy. Vy jste toho svědky.“

Tajemství Sobiboru

P. Leo Kuchař je eucharistián a působí nyní ve Vídni. Svou dobrodružnou cestu ke kněžství popisuje v knize *Podletěl radar*, kterou papež Jan Pavel II. komentoval slovy: „Díky a nejvyšší uznání za tuto důkladnou autobiografii!“ P. Kuchař pochází z Brna a prožil nejdříve se svou matkou teror nacismu a později „železnou tvrdost“ komunismu. Ve skrytu zrál jeho kněžské povolání, až dosáhl po množství překážek kněžského svěcení od lublinského biskupa v Polsku. Následující zpráva popisuje jeho úspěšnou cestu do sousední země, která ho zavedla i k „hrobu“ jeho matky. Ta zmizela v plynové komoře v Sobiboru, na místě, kde zůstala malá kaple jako připomínka oné doby, která stráží „zahrabaný poklad“, popel z lidských těl.

Let střemhlav k cíli

Jestliže moje první cesta do Polska byl překážkový běh, který místo aby mě přibližoval k cíli, mě od něho stále více vzdaloval, pak druhá cesta do Polska byl let střemhlav k cíli. Nepředcházela žádná audience u biskupa, žádný rozhovor. Ve stanovenou hodinu jsem se ocitl se svými průvodci v biskupské rezidenci. Dveře se otevřely zcela neslyšně. Komorník mě zavedl do biskupovy soukromé kaple. Mými průvodci byli P. Archanangelus a P. Florian.

Věděl jsem, že biskup jim uložil, aby s sebou přinesli všechny potřebné knihy a liturgické nádoby. Musel jsem se při svěcení dotýkat různých nádob, latinsky nazývaných „instrumenta“. Už cestou jsem se divil, že žádný z kněží nenesl nějakou aktovku anebo kufrík. Na mé otázky k této věci se P. kvardián jen usmál. „Nemáš tušení, co všechno se vejde do rukávů a pod pelerínu kapucínské kutny,“ zašeptal mi. Záznak nedal na sebe dlouho čekat. Jako z kouzelnického cylindru vyložili oba přátelé před mým udiveným zrakem svůj náklad: pontifikál v oltářním formátu, lekcionář ve velkém vydání, rituál s exorcismy, dvě konvičky s táckem, kalich s patenou a obětní svíce. Ze zavázaného balíčku se vynořil humerál, alba, cingulum, dalmatika

se štolou a kazule. Stolek nemohl všechny tyto rekvizity ani pojmout. Byl obložený jako o Vánocích pod stromečkem.

Pak přišel biskup. Nepadlo ani slovo. Mlčky mě objal, oblékl se do liturgických rouch a začal posvátný obřad. Bylo úterý 5. dubna 1960, 19 hodin večer. Přijal jsem tonzuru a nižší kněžská svěcení.

Nejkrásnější cesta mého života

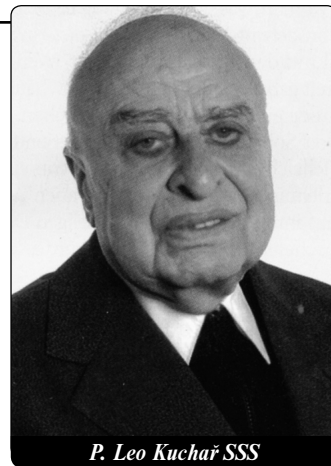
Příští ráno to pokračovalo. Vykonal jsem nejkrásnější cestu svého života – cestu z kapucínského kláštera do biskupského sídla v Lublině. Po mé pravici a levici kráčeli stejní průvodci jako včera. V blaženém rozechvění jsem se pohyboval po dobře známých cestách. I pouliční hluk a hemžení chodců mě obklopo-

Malá dřevěná kaple v Sobiboru

valo jako aura proměnění. Byla středa 6. dubna po Smrtné neděli. Před vlastním obřadem svěcení mě chladilo střízlivé, ale nepřekonatelné mrazení.

Obřad bylo nutno vysvětlit. Existovaly nejasnosti, pokud jde o rubriky, které předepisují postup trojího vyššího kněžského svěcení během mše svaté. Při každém vyšším svěcení se modlí litanie ke všem svatým, zatímco kandidát leží na zemi. Máme se je modlit třikrát a mám se po každé vrhnout na zem? Všichni potřásli hlavou. To by bylo groteskní. Hlavu jsme si však lámali s dalším ustanovením. Žádný klerik nesmí přijmout vyšší svěcení, dokud nevykonával předchozí stupeň. Podjáhnen musí alespoň jednou číst při slavné mši epistolu a jáhnen alespoň jednou zpívat evangelium. Podjáhnenství se uděluje před čtením. Mohl jsem tedy jako podjáhnen při světící mši přednést epistolu. Ale s jáhnenstvím už to tak jednoduché nebylo. Jak jáhenské, tak kněžské svěcení se uděluje před evangeliem. Biskup se rozhodl pro liturgický anachronismus. Musel jsem číst evangelium dvakrát. Jednou jako vložku před jáhenským svěcením a podruhé na vlastním místě. Kánon byl zachován a liturgie se pro tentokrát přizpůsobila. To mě nijak nerušilo a byl jsem v sedmém nebi. V 7.30 jsem byl navěky „knězem podle řádu Melchizedechova“. V mé vlasti bylo 6.30, protože v Polsku byl letní

P. Leo Kuchař SSS

čas. Významné bylo moje poděkování po vložení rukou: nyní mě mohou komunisté třeba doživotně uvěznit, ale neodstranitelné znamení kněžského svěcení z mé duše nesmažou.

Plné moci „umlčené církve“

Jako ve snu jsem seděl s biskupem a oběma kapucíny u snídaně. Ta dvě vajíčka naměkko zůstanou nezapomenutelná. Než jsem je snědl, udělal mi biskup pro svou diecézi zpovědní jurisdikci. K čemu vlastně? Neuměl jsem polsky ani slovo. Biskup však věděl, co dělá, a já jsem to věděl také. Řím rozhodl, že ve východním bloku platí jurisdikce od kteréhokoliv biskupa pro všechny komunistické země. Když jsem vložil lžičku do šálku s kávou, byl jsem oprávněn zpovídat i v Číně, v Albánii, Jugoslávii, v Sovětském svazu a ve všech ostatních „lidových demokraciích“ včetně mé vlasti. A o Československo šlo především. Automaticky přišly další velkodušné plné moci pro „umlčenou církev“. Prakticky mohl každý kněz udělovat absoluci jako sám papež. Nebyly žádné rezervace ani povinnost rekurzu.

Dopoledne jsem bloudil po městě. Chtěl jsem být sám. Poslal jsem zakódovaný telegram do Brna. Byl jsem tak šťastný, že jsem se ani nemohl modlit. Moje srdce bylo jako uzátkované hrdlo láhve. Nevycházelo nic ven ani nic dovnitř. Trvalo to drahý čas, než zkamenělá radost zkapalněla a strnulost odplynula. Pak jsem mohl vstoupit do kostela a vrhnout se před svatostánek.

Tentýž den vykonal se mnou P. Florian toulku městem. Navštívili jsme katolickou univerzitu, městský park, pravoslavný hřbitov a městskou knihovnu. Proč právě tato místa? Nevím. Prostě jsem šel a nechal se vést P. Florianem. Zajímal mě jen jeden problém: zda se mám více těšit z kněžského svěcení, nebo z první mše svaté, kterou mám celebrovat zítra.

Vyhlazovací tábor Sobibor

Bylo pro mě předem jasné, že první mši svatou mám slavit v malé dřevěné kapli v Sobiboru. Tato dřevěná kaple je kuriozita. Nebyla postavena po válce jako památník na 250 000 obětí Sobiboru, byla o dvacet let starší než vyhlazovací tábor. Nebyla zbořena. Jak jsem se později dověděl, musela sloužit gestapu jako opěrný bod. V ní byli nenávidění nově příchozí mučeni a zastřeleni.

K tomu dostala strašné sousedství. Jen několik metrů odtud byla železobetonová zeď a pět plynových komor. Vstupující kandidáti smrti, mezi nimi i moje matka, museli zavadit pohledem o kapli. To byl poslední pohled, který vzbudil jejich pozornost... Pak následovala temnota a smrt v betonovém bunkru. Kaple byla pro všechny, kteří měli nějakou náboženskou víru, v poslední minutě nabídkou milosti a útěchy. Čtvrt milionu mužů a žen, kteří měli před sebou již jen několik minut života, museli kolem ní defilovat. Byla pro ně jako zvláštní Boží posel, který se do této světem zapomenuté lesní samoty prodral až do první linie neústupného nepřítele, aby bezejmenným zástupům, které byly jako divá zvěř ze všech možných zemí hnány na porážku, mlčenlivými ústy, ale s prorockým znamením na prahu zničení přednesl kázání o smrti a zmrtvýchvstání.

Nyní bylo v Sobiboru opět ticho. Plynové komory zmizely. Z lidského popela vyrostl borový les, v jehož korunách šuměl

pokojně vítr. Kaple se svými zborcenými dřevěnými stěnami upadla do svého dřívějšího stavu. Mlčky stráží zakopaný poklad, prach z lidských těl, která mají jednou vstát a znovu oživit jako kosti před očima proroka Ezechiela (srov. Ez 37,1-4). Stala se znovu tím, čím dříve byla: popelka mezi Božími domy, nevlastní dítě sakrálního umění. Daleko široko není lidské sídlo, kromě železniční strážní budky. Vesnice Sobibor je vzdálena 5 km. Snad snila kaple o nějakém zážitku, který by ji vytrhl z jejího šedivého všedního dne jako novou šípkovou Růženku.

Jediná otevřená cesta do zahraničí

Již jsem byl připraven splnit její přání. Prokázala mé matce neocenitelnou službu lásky. Měla se stát mým primičním chrámem. Primiční mše v kapli v Sobiboru měla být *Requiem*, první velký a důležitý dar, který může kněz předat své matce. Primiční mše v Sobiboru měla být výroční památkou mučedníků, katakombální bohoslužbou nad hroby krvavých svědků Kristových. Jak bych mohl nepřinést první mši svatou nad hrobem své matky, když jsem se takřka nad jejím hrobem stal knězem?

Mnoho jsem přemýšlel o roli, kterou moje matka sehrála v Božím plánu, a o mé cestě ke kněžství. Není možné vystopovat režii Boží prozřetelnosti. Když člověk přesto poodha-

Matka P. Lea Kuchařová zahynula v koncentračním táboře v Sobiboru

Památník na místě koncentračního tábora v Sobiboru

lí souvislosti, neobjeví více než špičku ledovce. Moje matka vykonala něco úžasného a jedinečného. Její úloha sahala daleko za hranice přirozené mateřské oblasti. K rozhodujícímu průlomů mi pomohla – posmrtně! Nemyslím tím její nebeskou přimluvu, která je pro křesťany normálním postupem, nýbrž na její „pozemský“ zásah, když mi přispěchala na pomoc 18 let po své smrti. Pozvala mě ke svému hrobu. Byla to pro mě jediná otevřená cesta do zahraničí – a když jsem k jejímu hrobu dospěl, stál jsem již u oltáře kněžského svěcení. Biblický poklad jsem našel na poli, kde ona sama našla místo svého posledního odpočinku. Ona prolomila cestu, byla vůdkyní a držela mi místo mého kněžského povolání, a to nikoliv v době svého života, nýbrž takřka dvacet let po mém zavraždění.

Mrtvá matka drží ještě své živé dítě

Dnes stojí na místě koncentračního tábora v Sobiboru památník. Buldozer nahromadil popel a zbytky lidských kostí a přikryl náhrobním pahorkem, který je veliký jako cirkusový stan. U příjezdu stojí památník: vzpřímená žena se svěšenou hlavou se svým dítětem.

Umělec se dal inspirovat strašnou okolností. Bylo to v roce 1942 anebo 1943. V zimní dobu přijel do Sobiboru transport Židů. Byl na cestě několik dnů. Když dozorcí otevřeli dveře do-

bytčího vagonu, nic se uvnitř nehýbalo. Muži i ženy stáli ztuhlí těsně jeden při druhém na podlaze vagonu. Byli mrtví.

Strašné, ztuhlé mrtvolky byly zcela nahé. Ještě před transportem jim vzali šaty. Než byly k sobě přimrzlé mrtvolky háky vloženy, udělal velitel tábora neobyčejný objev. Jedna rovně stojící mrtvá matka se zakloněnou hlavou držela ve své ledové náruči ještě živé třesoucí se dítě. Velitel zavolal jednoho SS-mana. „Podívej se, jak komické,“ řekl, vytáhl svou služební pistoli a prostřelil dítěti hlavu. Dlouho jsem rozjímal u památníku v Sobiboru. Není tak zobrazena i moje matka? Mrtvá matka stále ještě drží živé dítě.

Musím však skončit nekrolog o mé matce a přejít ke skutečnosti. Nemohl jsem svůj plán uskutečnit a celebrovat v kapli svou první mši svatou. Farář v Orchoweku měl na faře pět misionářů a neměl volný pokoj. Musel jsem čekat několik dní. Sloužil jsem tam svou pátou mši svatou. Byl jsem sám se svým ministrantem, svatým laickým bratrem z Orchoweku, ale cítil jsem zcela živě přítomnost třetí osoby... Moje matka byla svým způsobem u toho, ani v nejmenším o tom nepochybují. Mrtví, kteří nás předešli poznamenání pečeti víry, jsou nám nyní bližší, než tušíme. Konglomerát tušení, jistoty a přání jsem promítal navenek. Když jsem se otočil k *Dominus vobiscum*, viděl jsem v poslední lavici klečet osobu, šedou, splývající, průhlednou jako závoj, mlhavou se zářícíma očima, ve kterých se zračilo mateřské štěstí, záhy nato s obličejem ponořeným do dlaní, jako když člověk prolévá slzy radosti... Při *Ite missa est* zmizela. Neskutečný obraz skutečného zjevení? Ať to bylo cokoli, patří to nesmazatelně k mým vzpomínkám na Sobibor a na moji pátou mši svatou...

Z Kirche heute 3/2009
přeložil-lš

Mějte odvahu

Dekret papeže svatého Pia X. *Quam singulari* nazývá P. Leo Kuchař „zapomenutým dekretem“. V příštím roce uplyne sto let od jeho zveřejnění a stojí za to si ho připomenout.

Giuseppe Sarto, tak se jmenoval papež Pius X., pociťoval již jako malý chlapec neodolatelnou touhu po svatém přijímání. Tehdy bylo obyčejem udělovat svátost biřmování v 11 letech a první svaté přijímání ve 12 letech věku dítěte. Nejdříve si Giuseppe Sarto vybojoval přístup na faru. Farář se nestýkal s chudými lidmi, tím méně s jejich dětmi. Giuseppův otec byl pouhý listonoš. Josef se však nedal odbýt. Ale byl na faře tvrdě odmítnut. Farář nemůže měnit církevní zákony a nehodlá dělat žádné výjimky. Jen biskup by mohl v té věci rozhodnout. Tak se malý Giuseppe probojoval až k biskupovi. Ani biskup nechtěl měnit církevní zákony, to přísluší jen papeži. Giuseppe se nevzdal. „Tak pojedu k papeži do Říma!“ Biskup mu nedával žádnou naději: „Papež tě nepřijme a ani nic nezmění.“ Přitom se nejednalo o jednoznačné zákony, nýbrž pouze o zvyklosti. Je dosvědčeno, že Giuseppe Sarto tehdy na odchodu prohlásil: „Tak mi nezbyvá nic jiného než se stát papežem a tyto zákony změnit!“

Doporučení každodenního svatého přijímání

Giuseppe se skutečně stal papežem a roku 1905 vydal první dekret o svatém přijímání. Nese titul *Sacra Tridentina Synodus* a učí, že se nesmí zabraňovat tomu, aby věřící přistupovali k svatému přijímání každý den.

Pro dnešní křesťany se takový dekret jeví nepochopitelný. Žádný kněz nedělá těžkosti, jestliže chce někdo přijímat každý den. Dnes je dokonce přípustné přijmout Eucharistii dvakrát za den, když se věřící účastní dvou mší svatých. To však dříve nebylo vůbec samozřejmé. Pius X. se odvolal na Tridentický koncil, který výslovně doporučuje každodenní svaté přijímání. Praxe v dalších staletích však byla opačná. Jansenismus, hnutí, které církev pak odsoudila, ovlivnil svátostný život. Úcta k Eucharistii byla sice velmi zdůrazňována, ale kaž-

dá jednostrannost a přehánění se prý blíží herezi. Kdo je hoden přijímat Ježíše v eucharistickém chlebu? Vlastně nikdo. I Matka Boží se prý musí cítit nehodná, i když je plná milosti a nikdy nezhrěšila. Může však tvorit přijímat jako pokrm svého Stvořitele? I my vyznáváme, že jsme nehodni, když těsně před svatým přijímáním říkáme: „Pane, nejsem hoden, abys přišel pod moji střechu.“ Kdybychom zde udělali tečku, museli bychom se skutečně vrátit do lavice. Ale modlitba pokračuje: „Ale řekni jen slovo, a má duše bude uzdravena.“ Slovo, které Ježíš vyslovuje a které uzdravuje, je samotné svaté přijímání. Nestaneme se více hodni, když zůstaneme vzdáleni od Eucharistie, nýbrž když ji přijímáme.

Jako požadavek pokory a úcty zavedl jansenismus něco jako „hladovku“. I zbožné ženské řady přistupovaly ke svatému přijímání jen o velkých svátcích. K měsíčnímu přijímání bylo potřebné povolení zpovědníka, které však věřící nedostal, protože kněz měl ze semináře jansenistickou výchovu. Pius X. však učinil strašáku jansenismu konec.

Časné přijímání pro děti

Měl papež Pius X. se svým druhým dekretem úspěch? *Quam singulari* bylo promulgováno roku 1910. Příští rok tedy budeme slavít jeho stoleté jubileum, ale můžeme říci smutné jubileum. Dekret zůstal takřka neznámý i mezi pastýři Církve. Papež svým dekretem časné svaté přijímání dětí v předškolním věku nejen povolil, ale přímo požadoval. Když dítě dospěje do věku „rozlišování“ obyčejného chleba od chleba eucharistického, má se připravit na přijetí prvního svatého přijímání (a první svaté zpovědi). Toto „rozlišování“ také umožňuje rozlišovat dobro a zlo, což je předpoklad pro svatou zpověď. Před-

vším se nepožaduje žádné úplně uvedení do katechismu. Kritériem je víra a touha.

Když chodí dítě s rodiči do kostela a rodiče přistupují ke svatému přijímání, dítě často zebrá: „Já chci také!“ To ještě mnoho nevypovídá a může to vyplývat z přirozené touhy po napodobení. Ale když se dítě ptá: „A proč nemůže Ježíš přijít ke mně?“, je to pro rodiče již alarmující znamení.

Touha po Pánu v čisté dětské duši

Důvody, které papež udává, jsou snadno pochopitelné. Svaté přijímání není „jednosměrka“. Obyčejně chceme my sami rozhodovat, zda k přijímání půjdeme, nebo ne. Ale přijímání – latinsky *communio* – již samo říká, že jde o sjednocení dvou osob.

Položme Kristu řečnickou otázku: „Jak často chceš, abychom tě přijímali?“ On je náš „Partner“. On přece má také k tomu co říci! Je plný lásky a touhy. Nedá nám žádnou jinou odpověď než: „Tak často, jak je to jen možné!“

Představme si, že Pius X. položil podobnou řečnickou otázku: „Jak brzy chceš vstoupit do duše pokřtěného dítěte?“ Odpověď nemůže znít jinak než: „Tak brzy, jak je to jen možné!“

Latinská počáteční slova dekretu *Quam singulari* poukazují na obrovskou lásku Ježíše k dětem: *Nechte maličké přijít ke mně a nebraňte jim, protože jim patří nebeské království* (Lk 18,15). Dekret *Quam singulari* upadl do zapomenutí, protože je zavalen horou neznalosti, předsudků, praktickými těžkostmi a také zlovolnými překážkami.

Těžkosti a překážky v dnešní době

• Mluvil jsem s jedním pastoračním teologem. O existenci dekretu vůbec nevěděl.

• Nejčastější námitkou je, že děti nemohou rozumět tajemství Eucharistie. A rozumějí mu dospělí lépe?

• Děti jsou připravovány na svaté přijímání v rámci výuky náboženství. Nikdo nemá „vystupovat z řady“. A proč ne? Prožít sám první svaté přijímání neobsahuje v sobě žádné protirečení. Takové děti prožijí svaté přijímání jako rodinný svátek, ve společenství druhých naopak jako společenskou záležitost.

• Namítne se, že rodiče chtějí být časným přijímáním dítěte něčím lepším a chtějí mít zbožnější děti. Ale oni nastupují cestu, která je otevřená pro každého! Neměli by všichni rodiče usilovat o to, aby jejich děti byly co nejlepšími křesťany a aby byly uvedené co nehlouběji do víry?

• Dnes panuje až přehnaná tolerance v přistupování k svatému přijímání. Všichni, kdo jsou na mši, mají mít právo přistoupit. I ti, kteří nezpytují svědomí, kteří žijí v nedovoleném vztahu, dokonce i „odloučení bratři“. Ale tato „tolerance“ se netýká dětí, ačkoli mají čisté srdce, musí čekat!

• Příprava na časné svaté přijímání je problematická, když dítě nevrůstá ve věřící zbožné rodině. Pro časné svaté přijímání je opravdu nevyhnutelná živá náboženská atmosféra v rodině. Někdy však stačí, aby jeden z rodičů byl věřící a měl rozhodující vliv na výchovu dítěte.

• Bohu díky máme ještě četné věřící a vzorné rodiny. Jejich děti mají všechny předpoklady pro včasné svaté přijímání. Proč jich nevyužívají? Z neznalosti nebo z obav? Křesťanští mučedníci byli ochotni raději zemřít, než aby byli odloučeni od svatého přijímání. Vyplatí se přinést každou oběť, překonat překážky a krátkozraké předsudky, nedat se odradit. Je mnoho věcí, které si v životě musíme vybojovat. I Giuseppe Sarto byl takový bojovník.

A na závěr citát z evangelia: *Neboj se... On tě volá!* (Mk 10,49).

*Z Kirche heute 3/2009
přeložil -lš-*

Kdo si Josepha Ratzingera vážil, byl v tom ještě více utvrzen dopisem, který papež zaslal biskupům jako odpověď na polemiku rozpoutanou kolem zrušení exkomunikace lefebvrovských biskupů. Text je silný a zároveň skromný, plný smířlivosti a evangelní pronikavosti. Byl to dopis úřední navzdory tomu, co se o tomto dokumentu občas říkalo, a posílil prestiž Benedikta XVI., který vnímá sám sebe nikoli jako mocného mezi mocnými, nýbrž jako ochránce Pravdy, která není jeho, ale byla mu svěřena a má ji chránit za každou cenu.

Tím spíše překvapuje, že se tak málo poukazovalo na větu, jež je v celé své dramatickosti těžko žištěm nejen tohoto jeho dopisu, ale celého pontifikátu a vysvětluje i tento nevěštní list. Ten, ve kterém věřící vidí Kristova zástupce, totiž píše: „Víru dnes ve velkých oblastech světa ohrožuje nebezpečí, že zhasne jako plamen, který nemá z čeho žít.“ A dále: „Skutečným problémem je v tomto dějinném okamžiku to, že se z povědomí lidí vytrácí Bůh.“

Benedikt XVI. si je vědom, že prioritu úřadu Petrova nástupce stanovil Pán ve večeradle: „Ty... utvrzuj své bratry.“ Tento muž, který nebyl náhodou 24 let prefektem Kongregace pro nauku víry, měl vždycky jasno, pokud jde o nutné pořadí věcí: nejprve je víra, a potom – jediné potom – instituce církve, která má také své místo ve strategii Boha Stvořitele, který si přeje spolupráci lidí. Avšak církev jakožto viditelná organizace putující dějinami není nic než obal, slupka, ulita, která skrývá to podstatné, co může rozpoznat jediné víra, totiž tajemství Krista a jeho svátostí, počínaje Eucharistií. „Tento svět“ si dělá starosti o Vatikán, Svátý stolec, římskou kurii, hierarchickou nomenklaturu a nemůže si počínat jinak. To všechno je ale pouhý prostředek – vždycky opravitelný a často neprůhledný –, který slouží jedinému cíli: zvěs-

tovat, že evangelium není iluze, ale pravda, na níž je rozumné postavit vlastní život i vlastní smrt.

Mělo by to být jasné alespoň věřícím. A přece se zdá, že tomu tak uvnitř samotné církve v posledních desetiletích nebylo. Když se v srpnu roku 1984 tehdejší kardinál Ratzinger a níže podepsaný žurnalista na několik dní sešli v kněžském semináři v Brixenu, byli si vědomi, že po více než čtyřech stoletích prolamují neproniknutelné mlčení a diskretnost úřadu posvátného officia. Pokud jde o titul knihy, která tak měla vzniknout, shodli jsme se na slovu „zpráva“, ale byl to samotný kardinál prefekt, který jej doplnil na „zpráva o stavu víry“, namísto mnou zamýšleného „zpráva o stavu církve“. Připomenul mi totiž zřejmou, ale příliš často zapomínanou pravdu, že primát patří víře, zatímco instituce církve, morální učení a sociální nasazení jsou pouhé odvozeniny, účinky, důsledky, které by neměly smysl, kdyby nebyly sázkou na pravdu evangelia. A právě tuto sázku „ohrožuje nebezpečí, že zhasne jako plamen, který nemá z čeho žít“. Jsou to dramatická slova, která stojí za podtržení. A je vskutku s podivem, že našla tak malou odezvu.

Papeži jde především o víru

Uvnitř církve vzplála pokoncilní šarvátka mezi stoupenci negací a reforem a točila se kolem reorganizování instituce, „Vatikánu“ nebo etických či sociálních důsledků, jež je třeba vyvozovat z evangelia. Prostě úporné boje o fungování papežství, o roli kléru, laiků, žen, o celibátu, o moci biskupských konferencí, o ekumenismu anebo o tématech politického nasazení křesťana, o rozvodu, interrupcích, genetickém inženýrství, homosexualitě. Problémy jsou to důležité, ale zároveň také odvozené, „křesťansky druhořadé“. Jen málokdo se tázal na to, co je „prvořadé“: na možnost postmoderního člověka věřit ještě v pravdu evangelia, bez níž by to všechno nemělo žádný smysl.

A zatímco pokračovalo handrkování o důsledcích víry, zapomínalo se zkoumat, zda ještě platí důvody víry. Byly a dosud probíhají spory mezi kněžími o metody katecheze, ale bez toho, že by se někdo ptal, proč bychom vůbec ještě měli brát vážně katechismus, a nebýt vysmívání jako hlupácci proto, že jsme ještě křesťany. Poté co byla prohlášena za přežitek apologetika, tedy hledání souladu mezi rozumem a vírou, vědou a zázrakem, kul-

turou a zbožností, ocitl se zbytek Božího lidu zcela odzbrojen před lýtým útokem na tři pilíře víry – na existenci Boha, na Ježíše jakožto Krista, předpovědného proroka Izraele, a na církev jakožto božskou instituci.

Krise katolicismu není způsobena poruchou jeho „mechanismu“. Klesají-li otáčky stroje až k nule, jako je tomu v mnoha reálných institucích, je tomu tak proto, že dochází benzín. Je to úpadek víry. Dramatická a často mlčením přecházená otázka: „Je to vůbec pravda? Není to vše jen iluze?“ – tato otázka stojí za odchodem třetiny kléru, snižujícím se počtem povolání do seminářů, za mizením misionářského nadšení a ochabnutím morálních zábran u těch, kteří by měli být příkladem. Pouhá víra v aktuální svět, pochybující o onom světě, vede k výlučnému zaměření na sociální a politické úsilí a odsouvá stranou to, co Tradice nazývala novissimi, poslední věci: smrt, soud, peklo, ráj.

Benedikt XVI. určitě neplánuje III. vatikánský koncil, po kterém někteří volají, aby ještě více reformovali instituci a přizpůsobili evangelní morálku současnému politicky korektnímu vyjadřování. To jsou starosti klerikálů. Pokud by papež Ratzinger pomýšlel na nějaký koncil, pak asi na takový, který by vrátil ústřední postavení důvodům víry v Ježíše jakožto Boha a Vykupitele. Ne náhodou se snaží vyšetřit co nejvíce času a energie k tomu, aby se mohl věnovat dokončení knihy (Ježíš Nazaretský) o historicitě evangelií, která je dnes zpochybňována uvnitř samotné církve. Není to posedlost profesora, ale touha pastýře, který chce utvrzovat, že víra, základ celé církevní pyramidy, je stále věrohodná a neodporuje rozumu.

Z deníku *Corriere della Sera*
23. 3. 2009
přeložil Milan Glaser

MOJE KŘÍŽOVÁ CESTA

Moje křížová cesta byla cestou všezahrnujícího smíření, cestou smířující lásky, která zahrnuje všechny, protože roztáhla své paže v bezvýhradné oběti svého bytí.

V tomto smíru byli všichni uzavřeni v mém srdci, všichni, které Otec přijal do svého Srdce, ve kterém je nese v nekonečném milosrdenství své otcovské lásky.

Neexistuje nic, co by nebylo od věčnosti zahrnuto do Otcovy lásky a co by nebyl ochoten v této své lásce vždy nést.

Všem tvorům seslal dech své lásky a touhu svého srdce. Nic vás nemůže oddělit, dokud ve vás ještě zůstává jiskra lásky.

Proto jsem šel na své cestě utrpení až do krajnosti, abych udržel i ty nejslabší poslední jiskry lásky, aby v nich hořel věčný plamen milosrdenství Otcova Srdce. Jak mnoho duší by bylo možno znovu zapálit vašim obětujícím se smírem, aby se celý svět proměnil a srostl v jedinou obětí výheň mé lásky v mém Srdci, pro vás otevřeném.

Sestra Františka Marie od Ukřižované lásky

Alexander Solženicyn

Život pro pravdu

Alexander Isajevič Solženicyn (1918–2008) byl nesporně jedním z největších spisovatelů 20. století. Neohroženě bojoval za dobro a pravdu. Nenechal se svést ani ideologií sovětských mocipánů, ani západním liberalismem od hluboce křesťanského náboženského postoje. Prof. dr. Josef Seifert a dr. Vladimír Blizněkov vyzvedávají ve svém článku rozhodující situace jeho pohnutého života.

Velký ruský spisovatel a nositel Nobelovy ceny za literaturu, historik, filozof a někdejší politický disident, který hrdinsky nasadil svůj život a svou svobodu v dlouholetém boji proti komunistické ideologii a komunistickému režimu, jedna z největších osobností veřejného života v Rusku i v zahraničí, podlehl v Moskvě ve věku 89 let dlouholeté srdeční chorobě 3. srpna 2008.

Alexander Solženicyn se narodil 11. prosince 1918 v Kislovodsku v severní oblasti Kavkazu. I když jeho rodiče Isakij a Taisa byli zemědělského původu, byli oba velice vzdělání. Jeho otec na počátku první světové války studoval na moskevské univerzitě a přihlásil se dobrovolně na frontu a byl během války třikrát vyznamenán za statečnost. Zemřel při nehodě na lovu šest měsíců před narozením svého syna. Aby uživila rodinu, pracovala ovdovělá matka jako stenotypistka. Když měl Alexander šest let, přestěhovali se do Rostova na Donu, kde chlapec strávil své dětství. Matčin otec jako statkář byl v průběhu kolektivizace zatčen a zemřel ve vězení.

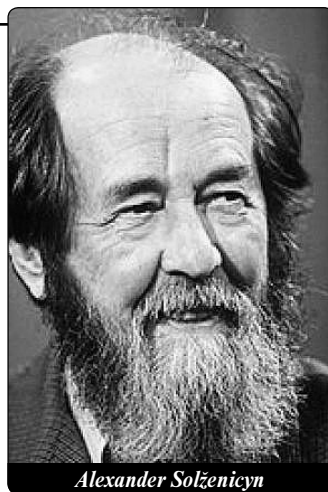
Mladý Alexander navštěvoval v Rostově základní školu, měl rád kopanou a divadlo. Od roku 1936 studoval na rostovské univerzitě matematiku a fyziku. Již v mladých letech v něm zrálo přání stát se spisovatelem. Ve věku 19 let se rozhodl, že napíše historický román o propuknutí první světové války a o socialistické revoluci. Začal shromažďovat materiál a psát první ka-

pitulu *Srpen 1914*. Od roku 1939 studoval také na moskevské univerzitě dějiny, filozofii a literaturu. R. 1941 ukončil s vyznamenáním studium na univerzitě v Rostově a odešel do Moskvy, kde chtěl dokončit studium dějin, filozofie a literatury. Začala však druhá světová válka. 18. října 1941 musel narukovat a byl poslán na frontu, nejdříve jako voják a po skončení důstojnické školy v Kostromě se stal poručíkem. Bojoval tři roky jako velitel baterie u dělostřelecké jednotky a dosáhl hodnosti kapitána. Několik měsíců před koncem války byl kapitán Solženicyn, který ještě horoval pro proletářskou revoluci, zatčen vojenskou špionáží, protože v jednom dopise přitelil se kriticky vyjádřil o Stalinovi. Byl odsouzen k osmi letům vězení v táborech v Kazachstánu.

5. března, 1953 v den úmrtí Stalina, byl z tábora propuštěn a poslán do doživotního vyhnanství v Kazachstánu. V té době se musel podrobit těžké operaci zhoubného nádoru. Ve svém takřka zázračném úplném uzdravení v jedné nemocnici v Taškentu viděl Boží znamení a úkol seznámit celý svět s tábory politických vězňů v SSSR a odhalit pravdu, o které svět nic nevěděl nebo nechtěl vědět.

3. února 1956 Nejvyšší soud zrušil jeho vyhnanství a o rok později byl A. Solženicyn rehabilitován. Přestěhoval se do Rjasanu v centrálním Rusku, kde vyučoval na vesnické škole fyziku.

Po nástupu Chruščova (1953) v období destalinizace bylo možno uveřejnit první Sol-

Alexander Solženicyn

ženicinovo líčení života v sovětském pracovním táboře. Ruský básník Alexander Tvardovskij, šéfredaktor literárního listu *Novy mir*, otiskl v roce 1962 jeho prvotinu *Jeden den Ivana Denisoviče*. Uveřejnění se stalo politickou senzací a současně historickou událostí. Solženicyn se stal známým spisovatelem nejen v celé zemi, ale i v zahraničí a již další rok se jeho dílo objevilo v překladu v Americe.

Po tomto úspěchu prožil Solženicyn intenzivní tvůrčí fázi a napsal mnoho svých velkých děl, jako *Souostroví Gulag*, *Rakovina* a *V kruhu prvním*. S Chruščovovým pádem v roce 1964 se pro Stalina kritika politická situace v zemi změnila. V polovině šedesátých let nebylo už zde pro něho místo, pro nové mocipány platil za nepřítele, jeho knihy a rukopisy byly zabaveny, byl vyloučen ze Svazu spisovatelů a tak byl dočasně zmrazen jeho nekompromisní boj proti komunistickému režimu.

Již v roce 1970 obdržel Nobelovu cenu za literaturu za „mo-

Tábor nucených prací

rální sílu, s jakou pokračuje v tradici ruské literatury 19. století“.

R. 1968 dokončil práci na *Souostroví Gulag*, ořehnou dokumentaci lágrů, vězení a represivního systému Sovětského svazu. První vydání se objevilo na Západě v roce 1973 a stalo se nejdůležitějším literárním svědectvím o nadvládě strachu, hrůzy a utrpení v ideologickém režimu Sovětského svazu. Slovo gulag⁽¹⁾ se stalo synonymem represivního systému, spočívajícího v donucovacích a trestaneckých táborech, věznicích a v oblastech vyhnanství.

V roce 1974 dosáhla sovětské veřejnosti svého vrcholu kampaň proti Solženicynovi, který upadl v nemilost. Spisovatel odpověděl *Otevřeným dopisem sovětskému vedení*, ve kterém varoval před katastrofální bludnou marxistickou ideologií. 13. února byl znovu zatčen, vyhoštěn ze země a zbaven sovětského občanství. Nejdříve se mu dostalo přijetí u Heinricha Bölla v Německu, pak přesídlil do Švýcarska a nakonec žil sedmáct let v malém městě Cavendish ve státě Vermont v USA.

V průběhu dvacetileté emigrace uveřejnil Solženicyn většinu svých děl. Ani dlouhý pobyt v emigraci neudělal ze Solženicyna muže Západu. Solženicyn zůstal přesvědčeným kritikem mravního relativismu a západních liberálních idejí dobra a zla a viděl v nich duchovní vítězství komunismu nad Západem, jak napsal ve svých *Třech řečech k Američanům*:

Komunismus nikdy neskryval, že odmítá absolutní mravní pojmy „dobro a zlo“ jako hodnotové kategorie. Morálka je pro komunisty relativní morálkou té které vládnoucí třídy. V souladu s okolnostmi politické situace může být jakékoliv jednání – také vražda a vyvraždění sta tisíců, jak zlé, tak dobré. (...) Musím však říci, že v tom směru byl komunismus neúspěšnější. Dokázal totiž celý svět nakazit touto představou relativity dobra a zla. (...) Dnes

platí v pokrokové společnosti za nevhodné brát vážně slova „dobro“ a „zlo“. Komunistům dokázal všem vsugerovat, že jsou to pojmy staromódní a směšné. Ale když nám někdo vezme pojmy „dobro“ a „zlo“, co nám ještě zbude? Zbude nám jen živoření. Klesneme na úroveň zvířat.

Po rozpadu SSSR cítí Solženicyn, že Západ ho už nepotřebuje, a pomýšlí na návrat do své vlasti. Gorbačov ho rehabilituje a roku 1990 spisovatel obdrží sovětské občanství.

V roce 1990 se v Rusku objeví jeho díla a mezi nimi *Souostroví Gulag* ve velkých nákladech. Je to ironie jak osudu, tak také masivní politické změny v zemi, že za knihu, pro kterou spisovatel upadl v nemilost a byl vyhoštěn ze země i z řad občanů, obdrží v roce 1990 nejvyšší státní vyznamenání z rukou prezidenta Gorbačova.

V květnu 1994 se definitivně vrací do Ruska. Jeho návrat je nákladná opovázlivost – spisovatel chce na vlastní oči poznat život svého národa po odchodu komunismu a podnikne dvouměsíční cestu vlakem z Vladivostoku do Moskvy. Je to senzace pro média i pro lidi: všude nachází sympatizanty a spojence. Do Moskvy vstoupil Solženicyn 21. července 1994.

Usadil se v blízkosti Moskvy a píše své memoáry, publicistické knihy a články. Hovoří v televizi a hodnotí ruské mocipány a politiku. Spisovatel odsuzuje liberální Jelcinovy reformy jako neuvážené, nemorální a jako zneužití svobody a úpadek do společnosti, která otročí požitku, chamtivosti a egoismu, falešnému pojetí svobody a idolu pokroku a vůbec nerozpoznává, v čem spočívá skutečný pokrok a morální vzestup člověka, jak to vyjádřil v roce 1993 ve své *Řeči k Mezinárodní akademii pro filozofii v knížectví Lichtenštejnsko* u příležitosti udělení čestného doktorátu. Řekl: *Pokrok? Platný je jen jediný: Souhrn duchovních pokroků jednotlivých li-*

NAHRADIT IDEOLOGII PRAVDOU

Arcibiskup Agostino Marcheto uvedl ve své přednášce na kulturní instituci Accademia dei Ponti, že historie II. vatikánského koncilu je zatím představována v ideologicky zkresleném světle. Byl záměrně vytvořen dojem, jako by na koncilu v roce 1962 vznikla zcela nová církev. To neodpovídá historické skutečnosti. Koncil sice rozhodl o důležitých reformách, ty však vedly také k přizpůsobování církevní nauky moderní společnosti. Koncilní otcové neměli vůbec v úmyslu odklonit se od tradice. Spíše šlo „o vzájemné objetí tradice a obnovy“. Je zde proto nezbytné obnovit historickou přesnost, protože ta nakonec ovlivňuje teologický výklad.

ODMÍTNUTÁ KRITIKA

P. Lombardi, tiskový mluvčí Svatého stolce, odmítl kritiku, kterou na adresu Benedikta XVI. vyslovil belgický parlament. Jeho rezoluce odsuzuje výroky papeže o kondomech jako nepřijatelné. Podle tiskového mluvčího belgičtí poslanci upírají církvi právo vyslovit svůj postoj k tématům, která souvisí s morální odpovědností lidí. Papež vyslovil požadavek humanizovat sexualitu ve jménu mravní odpovědnosti a lidské důstojnosti. Pokud se v této oblasti nic nezmění, rozdělování kondomů ničemu nepomůže, naopak hrozí nebezpečí, že situace se ještě více zhorší.

RODIČOVSKÝ PŘÍSPĚVEK PRO PRARODIČE

Od ledna 2009 obdrží v Bulharsku prarodiče, kteří se starají o vnuka mladšího tří let, státní příspěvek k důchodu ve výši minimální mzdy. Vláda chce tak podpořit porodnost. Dalším opatřením je, že po porodu dostane otec dva týdny placeného volna.

Kath-net

dí, stupeň jejich sebezdokonalení na jejich životní cestě.

Jak řekl ve stejné řeči, bez tohoto duchovně-mravního pokroku platí slova ruského filozofa Nikolaje Losského: *Když není osoba zaměřena k nadosobním hodnotám, pak do ní pronikají nezadržitelně zhoubná a úpadek.*

Svémi výroky zklamal Solženicyn ruské liberály. Při pokusu ovlivnit moderní ruskou politiku setká se spisovatel roku 1994 s prezidentem Jelcinem

a roku 2000 s prezidentem Putinem. Když ho Jelcin poručil 1998 vyznamenat Řádem Svatého Ondřeje (nejvyšší ruské státní vyznamenání), Solženicyn to odmítá. Státní cenu z rukou prezidenta Putina 2007 přijímá s odůvodněním, že tuto cenu uděluje skupina expertů, vážených a zasloužilých badatelů a tvůrců kultury, a nikoliv státní moc. V roce 1997 se Solženicyn stal členem Ruské akademie věd.

V roce 2007 přijal Solženicyn státní cenu z rukou prezidenta Putina

Pro Solženicyna zůstává nejduležitější ze všeho mravní hodnota a vyzývá společnost, aby zlepšovala svůj morální stav: *Pokud se neprobudí svědomí, žádný hospodářský pokrok nás nezachrání.* Tím se dotýkáme stěžejního bodu jeho děl: ochrana lidské duše za totalitarismu a vnitřní odpor duše proti zlu. Podle tradice klasické ruské literatury 19. století pojímá tragické osudy jednajících osob ve svých dilech ve světle mravních a křesťanských ideálů. Filozofický koncept Alexandra Solženicyna může být vyjádřen dvěma pojmy: organická výstavba státu a křesťanství jako základ osobní a společenské etiky.

A tak se nakonec vítězem v boji proti komunismu stal hluboce věřící pravoslavný křesťan a jeden z největších spisovatelů 20. století, neochvějný bojovník za Dobro a Pravdu. K tomu jen dva spisovatelovy citáty: *Slovo pravdy přemáhá celý svět* (z jeho řeči při přijímání Nobelovy ceny) – a *Cestám pravdy nemůže nikdo zabránit, pro její postup vpřed jsem připraven zemřít* (z dopisu Kongresu sovětských spisovatelů).

Jako jeden z posledních mravních proroků naší doby měl Solženicyn těžký, ale šťastný život, protože se mu podařilo dosáhnout cíle, totiž odhalit pravdu o komunismu a nad dobou svého zajetí, svého umlčení zůstal svědkem ztělesňujícím pravdu a duchovně-mravní pokrok, který pokládal za jediný skutečný pokrok.

Alexander Isajevič Solženicyn byl pochován 6. srpna 2008 na hřbitově Donského kláštera v Moskvě. Kéž se k nám vrátí v onom pokoji, řádu a pravdě, o kterých tak krásně hovořil v Lichtenštejnsku.

*Z Kirche heute 12/2008
přeložil-lš*

⁽¹⁾ Zkratka ruského výrazu: *Glavnoje Upravlenie ispraviteľno-trudovych LAGerej i kolonii* - Hlavní správa nápravných pracovních táborů a kolonií.

Pán Ježíš o svých kněžích

VÍRA, DŮVĚRA A VDĚČNOST

Dříve než jsem způsobil na zemi jakékoli dobrodiní, měl jsem vždy ve zvyku děkovat mému Otci, od něhož pochází toto dobro a vůbec všechna dobrodiní daná světu a srdcím. Nikdy jsem nevyloučil svého Otce, a to nejen ze svého nitra, což by bylo pro Mě nemožné, ale ani z žádného svého vnějšího jednání, protože jemu jsem vždy adresoval všechnu slávu, protože jen On jediný je Dobrý, Svatý a Dokonalý.

Čemu jsem chtěl těmito sděleními naučit kněze, kteří by Mě měli na zemi představovat, kteří jsou povoláni, aby se ve Mne přetvořili, aby byli druhým Mnou ve způsobu, jakým jednají s dušemi, podírají je v jejich strádání, pečují o jejich rány, vždy je těší a pozvedají? Chtěl jsem je naučit třem ctnostem základní důležitosti, aby mohli konat dobro a oslavovat mého Otce: víře, důvěře a vděčnosti. Tyto tři dispozice jsou nezbytné k tomu, aby kněží přitahovali na sebe samy a na duše přízeň nebe.

Moji kněží jsou tedy silou svého stavu zavázáni k tomu, aby žádali s živou vírou, s onou vírou, která hory přenáší, s vírou, která nekolísá, je bezpečná a nezlomná.

Jsou povinni mít slepou a upřímnou důvěru v mé božství. Božství zpravidla nikdy nepůsobí v duši bez spolupráce víry a bez láskyplné naděje. A čím hlubší a silnější je víra, tím bezpečnější je výsledek, tím více se namáhá sám Bůh, který nikdy neodpírá nic tomu, kdo ho prosí s vírou, kdo ho volá s onou důvěrou, která se rodí z lásky.

A vděčnost by především na začátku měla podle mého příkladu předcházet víru a důvěru. Jestliže dáváš pozor na to, co se čte v mém evangeliu, na mnoha místech, neřku-li na všech, vyznačuje ze Mne vděčnost k mému

Otci jako zářící pochodeň, která předchází a podmiňuje mé konání. A jak by tomu mohlo být jinak, jestliže jsem mu dlužen za všechno, za všechno, co je Bůh? Jak by mohlo mé Srdce Boha-Člověka nebyť prohněteno, impregnováno, nasyceno nesmírnou, nezničitelnou a nekonečnou vděčností?

Dlužím mu svůj božský život, protože Mě zplodil „ab aeterno“, svůj lidský život z díla Duchu Svatého, který je jeho Duchem. Na to jsem zde na zemi nezapomněl ani na okamžik; a když jsem potřeboval božství (které je totéž v Otci i ve Slovu), když jsem je vzýval jako nejněžnější Syn a jako Bůh-Člověk, aby Mi přišlo na pomoc, uznával jsem ho jako Otce a klaněl jsem se mu v hloubi své duše a také vnějším jednáním a jako člověk jsem spěchal, abych mu děkoval dříve, než jsem přijal od něho dobrodiní, dříve, než zasáhl svou všemohoucností, dříve, než Mi posloužil božstvím, ať už při vzkříšení mrtvých nebo při vyhánění démonů, při uzdravení těžkých nemocí a způsobení velkých zázraků na tělech i při božských nadpřirozených obrátcích v duších.

Byl jsem vždy tak jemný a milý k mému nebeskému Otci a vyjadřoval jsem mu svou velikou vděčnost, nebo abych to vyjádřil lépe, moje vděčnost předcházela jeho dobrodiní. Proto jsem často pozvedal oči k nebi a vzýval jsem jej, i když jsem věděl, že Mi naslouchá. Chtěl jsem mu vždy vzdávat vnější kult klanění, který zasluhuje a který je mu každý člověk a především kněz povinen vzdávat. A i když jsem to jako člověk někdy nedělal zevně, vnitřně jsem vždy stál před tváří Božství, vzdával jsem mu povinnou úctu a anticipoval jsem své dikůvzdání za všechno, co Mi dovoľoval vykonat pro duše.

SV. JAN EUDES MLUVÍ I K NAŠIM KNĚŽÍM V DNEŠNÍ DOBĚ:

„Kdyby kněží věděli, jakou moc má kněžské povolání, více by žehnali. Zvedne-li se zbožně jen jediná ruka k požehnání, demo-ni se touto silou rítí do propasti. Když několikrát žehná, o kolik je jich méně v ovzduší!

Několikrát jsem zdůrazňoval kněžím, že musí více žehnat, aby bylo lidstvo od satana osvobozeno. Kdyby mi dal Bůh na tomto světě už jen jediný den života, nechal bych kněze žehnat, až by jim ruce umdlely, ochrnuly, zchromly, aby byl svět zachráněn od dábelkých rot. Proto ať žehnají, jak často mohou!

Jako nemohu vylíčit velikost Neposkvrněné, tak nemohu vylíčit velikost Božího požehnání.

Kdyby nad městem dlela kněžská požehnání, buďte ujistěni, že tam nenajde zlý duch místa.“

Především při ustanovení Eucharistie, která znamená vrchol mé lásky v oné pro lidstvo tak šťastné hodině, ve které jsem uskutečnil předpodstatnění a zanechal jsem své Tělo a svou Krev v podobě chleba a vína, zcela zvláštním způsobem jsem chtěl pozvednout své oči k Otci a vzdát mu předem díky za tajemství, které se naplňovalo: zůstat na zemi v Eucharistii.

Vzdal jsem mu díky dříve, než se uskutečnila ona zvláštní jednota s člověkem, která sestupuje z jednoty s Bohem v jeho lásce s nekonečným zalíbením, ustanovil jsem v liturgii pro kněze jako povinnost pozvednout oči ve svatém a čistém pohledu, který jsem ti vysvětlil, aby vzdal díky z celé své duše a projevil Otci všechnu svou vděčnost.

Vždy předesilat vděčnost! Kéž by to dělaly duše zcela ovládané láskou k mému Otci, jak jí bylo ovládané moje Srdce!

A toto všechno jsem nedělal náhodou, nýbrž jako vždy s jediným cílem – láskou, se svatým záměrem naučit tomu své kněze, aby byli druhým Mnou, způsobem zcela konkrétním a současně božským a intimním, aby působili Otci potěšení tím, že Mě napodobují.

Moji kněží mají napodobovat mé Srdce v jeho způsobu citění a především v pohledech na mého nebeského Otce, který je se Mnou a s Duchem Svatým jedinou věcí.

Připodobnění ke Mně ve víře, v důvěře a ve vděčnosti ob-

drží moji kněží od mého Otce všechno, o co ho požádají.

Jsou-li druhým Mnou, jsou-li přetvořeni ve Mne, budou v mém Jménu dělat ještě větší divy, než jsem dělal Já. Ale musí být druhým Mnou a musí u nich vždy, vždy předcházet vděčnost; protože to znamená předcházet víru, potvrzovat víru jistou nadějí, neomezenou důvěrou.

Víte, proč u Mne vždy vděčnost předcházela a proč jsem chtěl, aby moji kněží následovali tento překrásný božský způsob jednání? Abych odčinil nedostatek vděčnosti v duších, které přijímají moje dobrodiní. Jak málo je těch, kteří si vzpomenu na to, aby Mi poděkovali! Snadné je spočítat ty, kteří uchovávají ve své duši vzpomínku na moje prokázané laskavosti. Jak je obtížné pro tolik egoistických srdcí uchovat si vděčnost k Bohu, kterému vděčí za všechno!

Abych odčinil ledovou lhostejnost za moje dobrodiní, vzdávám prostřednictvím mých kněží stále díky Otci ve všech mších svatých, které se slaví na zemi. Dovoluji stále mým úkonům a citům vděčnosti stoupat k nekonečnému Majestátu, skrze ně pozvedám svou duši a své oči k nebi, abych odčinil nevděčnosti světa, a – kdo tomu uvěří – také těch, kteří si říkají, že jsou moji!

Neboť i mezi mými kněžími jsou ti, kteří jsou nevděční. Opravdu, jsou takoví, kteří nejen že zapomínají na moji přízeň, ale kteří ji přímo odmítají. A i za ně jsem předem děkoval Otci za dobrodiní, která

STANOVISKO ČESKÉ BISKUPSKÉ KONFERENCE K PŘEKLADU „BIBLE. PŘEKLAD 21. STOLETÍ“

v budoucnosti přijmou, za nevyšlovné něžnosti, za skryté dary, za zvláštní pozornosti a gesta zvláštní náklonnosti, na které neodpověděli.

Z toho vycházejí má ustavičná díkůvzdání při slavení mše, která je tím nejslavnostnějším úkonem, který se uskutečňuje na zemi, úkonem ustavičného díkůvzdání, které jsem nechtěl přerušit, pro nekonečné zásluhy, které obsahuje, abych prosil v prvé řadě za nevděčnost mých kněží a řeholníků a pak všech duší, které nepřikládají spravedlivou hodnotu dobrodiním přijatým od Boha a nedokážou za ně děkovat.

Neučinil jsem na zemi nic, co by nemělo univerzální dimenzi, svatý cíl lásky a dobrodiní k celému lidstvu. Jsem Vykupitel, jsem Spasitel, jsem svatá Oběť dobrovolně obětovaná, aby přikryla nedostatečnosti a nahradila nedostatek vděčnosti, které se na zemi projevuje.

Díkůvzdání, které předchází, nemá za cíl, tak říkajíc, zavázat mého Otce, aby udělil požadovanou milost, nýbrž je to způsob, jak projevit onu víru, která věří v jeho moc, onu naději a důvěru, která má již jistotu, že obdrží od jeho nekonečné Dobrotы to, oč prosí. Je to láska, protože vděčnost je láska, je to úcta, je to adorace, která zahrnuje v sobě mnohé jiné ctnosti.

Proto ať vzdávají předem díky s živou vírou, jistou nadějí, planoucí láskou, a pak budou umět čekat na Boží hodinu, která bezpochyby nastane skrze ty, kteří Mě reprezentují, totiž skrze mé kněze přetvořené ve Mne.

To je tedy to, co dnes žádám: vděčnost, protože, jak opakují, je jí ve světě velice málo a ona je obzvláště nutná pro mé kněze, aby zde byla rovnováha v lásce (CC 51, 200–213).

(Pokračování)

Z knihy

Conchita Cabrera de Armida:

Sacerdoti di Cristo.

Città Nuova, Řím 2008,

str. 435–439

Přeložil -lš-

Český překlad Bible, který vycházel několik roků po částech pod názvem *Nová bible kralická*, vychází nyní kompletní pod názvem *Bible. Překlad 21. století* (zkratka B21). Přestože po jazykové stránce s češtinou Bible kralické nemá prakticky nic společného, odkazoval na ni ve svém dřívějším názvu, aby naznačil určitou, jakkoli volnou, vazbu na minulost. Nyní ovšem převládla podle všeho marketingová hlediska, protože vztahovat se v názvu k budoucnosti je nesporně atraktivnější. Podtitul *Překlad 21. století* naznačuje, že by svou aktuální češtinou měl „vystačit“ třem generacím (po 30 letech). Přitom Český ekumenický překlad (dále ČEP) už po jedné generaci, vzhledem k rychle se měnícímu jazyku, zastaral. Zdá se však, že věc je prostší: toto označení zřejmě není ničím víc než reklamní upoutávkou. Zda se stane skutečností, bude možno říci teprve na konci století, ne na jeho začátku.

V předmluvě k B21 se vydavatelé hlásí k odkazu Bible kralické, která je bezesporu klenotem českého překladatelského umění. Za průlom biblického překládání v duchu moderního přístupu považují ČEP. Znalcům překladů Bible do češtiny tu chybí přinejmenším zmínka o Bibli svatováclavské, která, přestože byla překládána z latinské Vulgáty, představovala významný přínos ve vývoji české biblistické terminologie. A nelze také opomenout celou řadu (třeba jen dílčích) překladů protestantské i katolické tradice, které od počátku 20. století uplatňovaly ve své době moderní principy biblického překladatelství.

Když B21 otevře katolický křesťan, zjistí, že to není celá jeho Bible. Chybí tu sedm starozákonních knih a některé další jsou tu předkládány v kratší verzi, než jak je známe v tzv. „širším kánonu“. V tomto kontextu je vhodné zmínit, že zvláště katoličtí věřící se mohou těšit na brzké vydání českého překladu světově rozšířené Jeruzalémské bible a pracuje se

také na revizi a dokončení překladu pořízeného dr. Václavem Bognerem a užívaného v katolické liturgii (se současným názvem Český katolický překlad).

Katoličtí biskupové se při doporučování biblických překladů řídí kanonickými normami. Kodex kanonického práva (kán. 825) má na zřeteli užitek z četby Písma svatého a jeho interpretaci ve shodě s dvoutisíciletou tradicí církve; proto požaduje, aby věřící užívali Bible opatřené nezbytnými úvody a výkladovými poznámkami. (ČEP má stručné úvody k jednotlivým knihám a minimum vysvětlivek.) Tento požadavek je o to naléhavější, že v současné době do značné míry chybí u čtenářů Bible obecně předpoklady k jejímu pochopení, takže některým místům nerozumějí vůbec a některá vnímají značně zkreslenou optikou své subjektivity.

Podle překladatelů B21 je jejich dílo doporučením hodné zejména pro srozumitelnost češtiny, blízké dnešnímu běžnému čtenáři. Tato snaha je obecně chválná. Při překladu Bible je jistě vhodné přihlížet k úrovni současné literární češtiny a částečně i k její hovorové podobě. Především je ale třeba brát v úvahu, že mnohé biblické texty vznikaly jako texty bohoslužebné, další byly bohoslužebným jazykem ovlivněny a Bible jako celek byla více méně po celou dobu své existence užívána ve schválené formě prvořadě k liturgickému předčítání. Proto při jejím překládání do moderních jazyků nelze uplatňovat jenom obecné translatologické zásady (tj. překládat Bibli jako literaturu), ale každý nový překlad musí respektovat stávající liturgickou terminologii, styl a dějinnou kontinuitu tohoto typu jazyka.

Pokud jde o literární stránku, její zhodnocení bude jistě předmětem odborných recenzí. Omezme se tu jen na několik málo poznámek. Ve starozákonních poetických knihách se v prezentovaném překladu často setkáváme se sna-

hou o zrymování. Toho však není možné dosáhnout vždy, takže celek působí nevyrovnaně a rozkolísaně. Dále v Novém zákoně stojí za povšimnutí například to, že česká křesťanská tradice, kterou respektuje i ČEP, vyhradila jménu Ježíšovy matky formu „Maria“, a ne „Marie“, aby se tak podtrhlo její výjimečné postavení v dějinách spásy. Také věta přeložená jako „ocitl se v těle jako člověk“ (srov. Flp 2,7–8) je nepřesná, protože ve skutečnosti chce vyjádřit, jak Krista viděli jeho současníci, tedy „byl shledán jako člověk“. Podobných nepřesností by bylo možno uvést mnohem více.

Je důležité, aby se Bibli dostalo místa, jaké jí právem podle křesťanské tradice náleží. II. vatikánský koncil připomíná, že „Církev měla vždy v úctě Boží Písmo jako samo tělo Páně“ (Dei verbum, 21). Bylo nám svěřeno jako dar, což vyjadřujeme různými gesty při liturgii. Proto by bylo vhodnější, aby se jeho nabízení v sekulárním prostředí vyhnulo reklamním kampaním, jimiž si slouží běžné obchodní organizace.

Závěrem lze shrnout, že katolickým křesťanům je jako autentické znění Písma svatého určen oficiální liturgický překlad, použitý v platných bohoslužebných knihách, postupně vydávaný a připravovaný ke kompletnímu vydání jako tzv. Český katolický překlad (Bogner et al.), církevní schválení (imprimatur) má též tzv. Český ekumenický překlad (Bič, Souček et al.), ke kompletnímu vydání se připravuje také Česká Jeruzalémská Bible (Hallas et al.). Všechny tyto překlady vznikly nebo vznikají za plné či částečné účasti katolické církve, což zaručuje jejich správnost z hlediska nauky víry. Nová bible kralická – B21 (ani jiné překlady) nemůže církevní schválení (v rámci katolické církve) získat, neboť nespĺňuje požadavky normy, kterou imprimatur je.

*Tiskové středisko ČBK
(redakčně kráceno)*

CESTA KRÍŽE - dokončení ze str. 2

proto, že to není kralování politické moci, ale zakládá se jedi- ně na svobodném přilnutí lásky - lásky, jež svým způsobem od- povídá lásce Ježíše Krista, který se daroval všem. Myslím, že se musíme stále znovu učit oběma věcem - především univerzalitě - katolicitě. To znamená, že ni- kdo nemůže pokládat za abso- lutního sebe sama, svou kulturu a svůj svět. To žádá ode všech, abychom se navzájem přijímali, zříkali se něčeho svého. Univer- zalita obsahuje tajemství kříže - sebezpřemáhání, poslušnost vůči společnému slovu Ježíše Krista v obecné církvi. Univerzalita je vždy sebezpřemáhání, zřeknutí se něčeho osobního. Univerza- lita a kříž krácejí pospolu. Jen tak se tvoří mír.

Slovo o mrtvém pšeničném zrnu je součástí odpovědi Ježí- še Krista Řekům, je to jeho od- pověď. Pak totiž formuluje ještě jednou základní zákon lidského života: *Kdo má svůj život rád, ztra- tí ho, kdo však svůj život na tomto světě nenávidí, uchová si ho pro ži- vot věčný* (Jan 12,25). Kdo chce mít svůj život pro sebe, žít jen sám pro sebe, vztahovat všechno na sebe a využívat na to všechny možnosti - právě ten život ztrá- cí. Stává se mu nudným a prázd- ným. Jen tím, že opustíme sami sebe, jen v nezištném daru své- ho já ve prospěch ty, jen v „ano“ k životu velkému, jaký je vlastní Bohu, se i náš život stává širo- ký a velký. Tak je tento základ- ní princip, který Pán stanoví, konec konců identický s princi- pem lásky. Láska totiž znamená opustit sama sebe, darovat se, ne- chtít mít jen sám sebe, ale stát se od sebe osvobozeným: neza- bývat se jen sebou, co bude se mnou, ale dívat se vpřed, k dru- hým - k Bohu a k lidem, které mi posílá. A tento princip lás- ky, který definuje cestu člově- ka, je - ještě jednou - identický s tajemstvím kříže, s tajemstvím smrti a zmrtnýchvstání, které po-

tkáváme v Kristu. Drazí přáte- lé, snad je relativně snadné při- jmout to jako velkou základní vizi člověka. V konkrétní skuteč- nosti se ovšem nejedná o pros- té uznání principu, ale o proží- vání jeho pravdy, pravdy kříže a zmrtnýchvstání. A proto, ještě jednou, nestačí jedno velké roz- hodnutí. Je jistě důležité odvázat se jednou k velkému základnímu rozhodnutí, odvázat se k velké- mu „ano“, které Pán požaduje v určitém okamžiku našeho ži- vota. Ale velké „ano“ rozhodují- cího okamžiku našeho života - „ano“ k pravdě Pána, který nás posílá vpřed, musí být denně znovu obnovováno v situacích všech dnů, stále znovu musíme opouštět naše já, dávat se k dis- pozici, když bychom se raději chtěli přimknout k našemu já. K správnému životu patří také obět, odříkání. Kdo slibuje ži- vot bez tohoto stále nového se- bedarování, klame lid. Neexistu- je úspěšný život bez oběti. Když se ohlédnou na svůj osobní život, musím říct, že právě ty okamžiky, kdy jsem řekl „ano“ k sebez- apření, staly se velkými a důle- žitými okamžiky mého života.

Zápas s Bohem

Nakonec zahrnul svatý Jan do kompozice Pánových slov pro Květnou neděli také modi- fikovanou Ježíšovu modlitbu ze zahrady Olivové. Je zde přede- vším ujištění: *Moje duše je roze- chvěna* (12,27). Zde se objevu- je Ježíšova úzkost, kterou šířeji ilustrují jiní tři evangelisté, je- ho hrůza z moci smrti, z pro- pasti zla, kterou vidí a do kte- ré musí sestoupit. Pán prožívá naše úzkosti spolu s námi, do- provází nás skrze poslední úz- kost až ke světlu. Pak následují u Jana dvě Ježíšovy žádosti. Pr- vní je vyjádřena jen podmíněně? *Co mám říct? Otče, vysvobod' mě z této hodiny?* (12,27) Jako lid- ská bytost i Ježíš se cítí nucen žá- dat, aby byl ušetřen hrůzy umu-

RUDÁ VÍRA

Poslankyně evropského parlamentu a mluvčí komunistické platformy „Levice“ Sahra Wagenknechtová pořádá přímo ná- boženská kázání. Dává celým lidským dějinám nový nábožen- ský smysl. Za „dědičný hřích“ pokládá vývoj smýšlení v duchu soukromého vlastnictví a slibuje rajskou budoucnost, ve kte- ré bude „lidstvo vykoupeno od kletby vlastnického smýšlení“. Cítí se být více než mučedníci, protože musí žít v kapitalistic- kém obkličení. Ve skutečnosti je to všechno komické, proto- že žije v blahobytu a svobodě a dává si v parlamentě k svači- ně humry. Podobně v luxusu žijí všichni „betonoví socialisté“.

NEÚSPĚCH ATEISTŮ

Ateisté v Německu, kteří chtěli podle britského vzoru poma- lovat autobusy ateistickými propagačními hesly, zatím neuspě- li. Dvanáct různých dopravních podniků odmítlo poskytnout plochu pro propagandu, která pohrdá vírou. Naopak v Dort- mundu jezdí autobusy s nápisem: „Žádné obavy, Bůh existu- je. Tedy Dobrý den!“

Kath-net

čení. I my se můžeme modlit tímto způsobem. I my si může- me před Pánem stěžovat jako Job, představit mu všechny na- še otázky, týkající se nesprave- dlnosti ve světě a obtíží s našim vlastním já, které se v nás vyno- řují. Před Ním se nesmíme utí- kat ke zbožným frázím, do světa předstírání. Modlit se zname- ná také bojovat s Bohem, mů- žeme Mu říct jako Jakub: *Neop- ustím tě, dokud mi nepožehnáš* (Gn 32,27). Ale pak přijde dru- há Ježíšova žádost: *Oslav své jmé- no!* (Jan 12,28). U synoptiků ta- to žádost zní takto: *Ne má, ale tvá vůle se staň!* (Lk 22,42). Na- konec Boží sláva, jeho panová- ní, jeho vůle jsou vždy důležitě- ší a pravdivější než moje myšlení a moje vůle. A to je to podstat- né v naší modlitbě a v našem ži- votě: přijmout tento správný řád věcí, vnitřně ho přijmout. Důvě- řovat Bohu a věřit že On koná vždy správnou věc; že jeho vů- le je pravda a láska; že můj ži- vot se stává dobrým, jestliže se naučím přilnout k tomuto řádu. Ježíšův život, smrt a zmrtných- vstání jsou pro nás zárukou, že můžeme Bohu opravdu důvěřo- vat. To je způsob, jakým usku- tečňuje své království.

Drazí přátelé! Na závěr té- to liturgické slavnosti mládež z Austrálie odevzdá kříž Světo- vého dne mládeže svým vrstevní- kům ze Španělska. Kříž je na ces-

tě z jedné části světa na druhou, od moře k moři. A my ho dopro- vázíme. Postupujeme s ním na jeho cestě, a tak nacházíme svou cestu. Když se dotkneme Kříže, a když ho dokonce neseme, do- týkáme se Božího tajemství, ta- jemství Ježíše Krista. Boží ta- jemství tak milovalo svět - a nás - že dalo za nás svého vlastní- ho Syna (srov. Jan 3,16). Dotý- káme se obdivuhodného tajem- ství Boží lásky, jediné opravdu vykupitelské pravdy. Ale dotý- káme se také základního záko- na, určující normy našeho živo- ta, totiž faktu, že bez „ano“ ke Kříži, bez toho, že kráčíme spo- lečně s Kristem den co den, ne- může se život vydařit. Čím více z lásky k velké pravdě a z velké lásky - z lásky k pravdě a z lás- ky k Bohu - můžeme udělat ta- ké nějaký sebezápor, tím bo- hatším se stane náš život. Kdo chce svůj život zachovat pro se- be, ztratí ho. Kdo svůj život da- ruje - každodenně v malých ges- tech, která tvoří součást velkých rozhodnutí - ten ho najde. Je to náročná pravda, ale hluboce krásná a osvobozující, do které chceme vstoupit krok za krokem během cesty Kříže po kontinen- tech. Kéž Pán požehná této ces- tě! Amen.

Bollettino Vaticano
6. dubna 2009

Mezititulky redakce Světla

EDITORIAL - pokračování ze str. 2

marné je jakékoliv jiné hledání a čekání. Bez Božího Syna se člověk nejen nedostane do připravené blaženosti a slávy, která je pro něho od věčnosti určena, ale není schopen uspokojivě uspořádat ani své časné a pozemské věci. To je tím závažnější, čím větší pokroku člověk na této zemi dosahuje. Mělo by to být všem lidem na základě historických zkušeností natolik jasné, že sotvakdo se může ještě vymlouvat. Člověk, který nepřijímá jediné možné vykoupění ze smrti a zla, nesměřuje nikam jinam než ke smrti a zlu. Lidé si myslí, že jsou tak vyspělí, že už Boha nepotřebují. Potřebují ho právě tím více, čím více jsou vyspělí, protože tím více jsou sami sobě nebezpeční. Ukazují nám to velké a nezapomenutelné genocidy minulého století. Ale svědčí o tom i genocidy současného století, které si svým rozsahem a krutostí s předchozími genocidami nijak nezadají. Miliony zmařených lidských bytostí by nám měly stačit k pochopení skutečnosti, čeho je schopen člověk bez Boha: stává se podílníkem velkolepé manifestace ďáblovy moci. Ale Bůh, kterého lidstvo potřebuje, není jakýkoliv Bůh, nýbrž jen ten jediný Bůh, který se jeden ve třech Osobách, který se zcela jasně zjevil světu v Ježíši Kristu a kterého nemůže nikdo uctívat, a přitom odmítat jeho jasně zjevenou podobu v osobě vtěleného Syna. Více Bůh pro své poznání vykonat opravdu nemohl. Na svůj příchod a zjevení, na své úplné sebedarování připravoval Bůh lidstvo celá tisíciletí. Kdyby nám anděl z nebe hlásal jiné evangelium, než které nám o Něm předali apoštolové, ať je proklet, říká sv. Pavel. Jestliže takové nebezpečí hrozilo již v jeho době, tím spíše to platí dnes, kdy se to falešnými proroky kolem nás jen hemží.

Stala se nám totiž obzvláště nemilá věc. Po posledním církevním sněmu, který měl Církev pře-

devším upevnit ve víře, zavládla v Církvě nikdy nebyvalá nejistota a nejednota. Teprve čtyřicet let po Koncilu slyšíme otevřené přiznání, že celé teologické školy nás mylně učily, jako by Koncil zahájil zcela novou epochu, která skoncovala s minulostí (viz str. 9). Jak to, že nikdo neumlčel ony falešné proroky hned, když s takovým zhoubným matením začali? Nyní, když v něm byly vychovány celé generace kněží, se s přerušením posvátné církevní tradice budeme obtížně vyrovnávat. To, co nám osvětlení průkopníci předkládali jako svatosvaté dědictví Koncilu, nemusí vůbec pocházet z Koncilu, ale z jejich iniciativy. Kdo dnes rozřídí semeno od plevele? Měl by to být v první řadě učitelský úřad Církvě, ale právě tím chtějí zastánci „nové epochy“ co nejvíce otřást. Na příklad jeden z dogmatiků toho typu profesor Peter Hünermann si chce upevnit svou pozici tím, že si dovoluje obviňovat Svatého otce z těžkých chyb, zneužívání úřadu a postupu proti víře a mravům. Generální vikář v Hil-desheimu pokládá kritiku papeže přímo za povzbuzující. Cítí se tím oprávněn trvat na svých názorech a vůbec nechápe, že si řeže větev, na které sám sedí. Mohli bychom uvádět celou řadu podobných příkladů, které mohou znít našim uším až neuvěřitelně, ale není možno před nimi zavírat oči, pokud nechceme, aby nás tyto „klimatické změny“ v Církvě zaskočily.

Je třeba se vracet k neprávem opuštěným pokladům, i když je mnoho těch, kteří mají z takového návratu hrůzu. Posvátná Kongregace přichází např. s požadavkem znovuoživení adorací. Je to potěšující, ale starší generace si přitom nemůže nevzpomenout na doby, kdy nikdo o významu adorací nepochyboval a kdy např. brněnský chrám svatého Josefa s trvalým celodenním výstavem býval stále takřka plný těch, kteří se klaněli našemu Pánu. Toho, co jsme bláhově opusti-

li, se nemusíme obávat. Jak jsme si mohli v rámci Roku svatého Pavla uvědomit, naši staří a dávní učitelé nejen že nejsou překonáni a zastaralí, ale zůstávají pro nás nevyčerpatelným zdrojem opravdového poznání pravdy a víry. To, že žili v jiné době, vůbec neznamená, že by pro nás byli neaktuální, protože skutečná víra nikdy neaktuální nebude. Sloupy Církvě se nezabývaly přizpůsobováním víry světu, ale opravdovým následováním Krista za všech okolností. Nikdy se necítili oprávněni rozhodovat o tom, kdo Krista přijmout musí a kdo je od toho osvobozen. Poznat Krista nepokládali za břemeno, ale za nesmírnou milost a ten největší Boží dar, určený všem lidem.

Naštěstí Evropa (ani USA, po kterých se opičí) není pupek světa, jak naznačila zřetelně cesta Benedikta XVI. do Afriky. Moudré a osvícené západní autority nejruznějšího druhu chtěly využít této situace, aby se utvrdily v přesvědčení o nekompetentnosti papeže, a zcela zapomínají informovat svět o tom, jak jim Afrika dala jasně najevo, že nestojí ani o jejich rady, ani o jejich kondomy, ale že papeži velice dobře rozumí a plně mu dává za pravdu. Kdyby ho povýšený a pyšný Západ ve všem poslechl, vedlo by se mnohem lépe Africe i Evropě.

Africký příklad zahanbuje i evropskou církev. Není daleko doba, kdy budou proudit misionáři nikoliv z Evropy do Afriky jako kdysi, ale z Afriky do Evropy. Je tam církev, která roste a mohutní, protože je pokorná. Když v Evropě žádala Panna Maria na začátku minulého století, aby všichni biskupové světa spojení s papežem zasvětili svět jejímu Neposkvrněnému Srdci, a slíbila, že zajistí světu trvalý mír, dodnes se splnění své prosby nedočkala. Co se nestalo v Evropě, to se stalo v Africe. Všichni víme (nebo také nevíme) o 15 let trvajících bratrovražedných bojích v afrických zemích kolem Velkých jezer s mi-

liony mrtvých. Panna Maria se v těchto místech nejprve zjevila a všechno předpověděla (viz Světlo 12/09 str. 5). Místní biskup nijak neotálel tyto její návštěvy potvrdit. Na podzim loňského roku poslala Matka Boží svého pokorného služebníka italského kněze Dona Gobbiho do Afriky s tímto úkolem: „Půjdeš do těch a těch zemí a řekneš jim: – Zasvěťte se mému Neposkvrněnému Srdci, a já vám slibuji, že ve vašich zemích nastane mír.“ Don Gobbi, na kterého se mnozí u nás dívají s velkým despektem, se poslušně na měsíc vypravil do Afriky, oznamoval slib Matky Boží a tamní biskupové bez rozpaků spolu se třemi miliony věřících za podpory vládních činitelů vykonali zasvěcení Neposkvrněnému Srdci Panny Marie. Bylo to v září a v říjnu loňského roku. Kdo z nás by měl tu odvahu za napjaté situace, která v těch zemích panovala, vystoupit nejen před miliony lidí, ale před celou tamní veřejností a skeptickými novináři s takovým slibem? Don Gobbi tu odvahu měl, protože měl pokoru a víru a věděl, že nemluví svým jménem. A výsledek? 25. února letošního roku (za 4 měsíce!) uzavřely všechny bojující strany v Kongu, Rwandě a Burundi mírovou dohodu a začaly neuvěřitelně spolupracovat na politické, hospodářské a společenské obnově svých dlouho sužovaných zemí. O tom se v našem tisku nedočteme.

Nejhorší důsledek pokoncilního zlomu spočívá v tom, že se podlomila víra v nadpřirozený charakter Církvě a její nadpřirozené prostředky a naopak zavládla nepřiznaná pýcha a sebevědomí, které se projevují svěvolí i v tom, co je svaté. Bojíme se skutečně přítomného Krista, aby vedle něho nevybledla naše domnělá velikost. Vraťme se k Pastýři našich duší s opravdovou a upřímnou pokorou a také uvidíme, co jsou to zázraky. Jen pokud my jsme s Ním, také On je s námi po všechny dny až do skonání světa.

-/š-

Pondělí 27. 4. 2009: 8:00 Programová nabídka TV NOE 8:05 Síla odpuštění /NET FOR GOT/ 8:40 Mořský cestovatel 9:10 Těžkosti v manželství - PhDr. Josef Zeman 10:15 Druhé čtení 10:40 Čtete z křesťanských periodik 10:50 Pro vita mundi (100) 11:40 Pták Gabo a dveře (4/21) 11:55 Z pokladů duše 12:00 Polední modlitba (L) 12:05 Čína 13:00 Bolivijská barokní hudba 14:00 Jsem šťastný, buďte i vy! 14:30 Chiara Lubichová 15:00 Člověk a společnost (P) 15:30 Děti 15:40 Nigérie - Dialog pro život 15:55 H2Onews 16:05 Čína 17:00 NOEparáda (8. finále) (L) 17:20 Kříž a půlměsíc 17:50 Zlatá dychovka 18:20 Perly ostravské architektury 18:35 Pták Gabo a telefon (5/21) (P) 18:45 H2Onews 19:00 Modlitby se zpěvy Taizé 20:00 Z pokladů duše 20:05 Harfa Noemova II. (8. díl) (P) 20:25 Yellowstoneý národní park 21:35 Na koberečku (62) 21:50 GOODwill-BOY 22:20 Úskalí služby - PhLic. Kateřina Lachmanová 23:25 Bolivijská barokní hudba 0:25 H2Onews 0:35 Poslech Radia Proglas.

Úterý 28. 4. 2009: 8:00 Programová nabídka TV NOE 8:05 H2Onews 8:20 Hlubinami vesmíru (4) 9:20 Cesta k andělům (8) 10:05 Kulatý stůl 11:40 Pták Gabo a telefon (5/21) 11:55 Z pokladů duše 12:00 Polední modlitba (L) 12:05 Koncert Pavly Čichoňové 13:15 Octava dies 13:45 Yosemiteý národní park 14:55 Kříž a půlměsíc 15:25 Člověk a společnost 16:00 Zpravodajské Noeviny 16:10 Čtete z křesťanských periodik 16:20 Yellowstoneý národní park 17:30 Síla odpuštění /NET FOR GOT/ 18:05 Dětská televize (4/2009) 18:35 Pták Gabo jako hračka (6/21) (P) 18:45 Thajsko 19:50 Zpravodajské Noeviny (P) 20:00 Z pokladů duše 20:05 Bez hábitu 21:05 Historie válečného letectví (2. díl) (P) 21:35 Zpravodajské Noeviny 21:45 Děti 21:55 Zlatá dychovka 22:25 Pro vita mundi (100) 23:15 Nigérie - Dialog pro život 23:30 NOEparáda (8. finále) 23:50 Zpravodajské Noeviny 0:00 Poslech Radia Proglas.

Středa 29. 4. 2009: 8:00 Programová nabídka TV NOE 8:05 Zpravodajské Noeviny 8:15 Historie válečného letectví (2. díl) 8:45 Česko-francouzské dny 2000 9:00 Oči Malawi 9:20 Cheopsova pyramida 9:50 Nigérie - Dialog pro život 10:05 Harfa Noemova II. (8. díl) 10:30 Generální audience Benedikta XVI. (L) 11:55 Z pokladů duše 12:00 Polední modlitba (L) 12:05 Pro zdraví (29) 12:20 Yellowstoneý národní park 13:30 Bez hábitu 14:30 Hlubinami vesmíru s dr. Tomášem Gráfem 15:10 Cesta k andělům (8) 15:55 Zpravodajské Noeviny 16:05 Thajsko 17:00 V posteli chit-chat (9. díl) (P) 17:50 Příběh medvídky pandy (2)

18:20 NOEparáda (8. finále) 18:35 Jak pták Gabo našel sladký poklad (7/21) 18:50 Pro zdraví (29) 19:00 Harfa Noemova II. (8. díl) 19:20 Octava dies 19:50 H2Onews (P) 20:00 Z pokladů duše 20:05 Říkájí to filmem (7. díl) (P) 21:00 Misionáři Ježíše 21:35 Zpravodajské Noeviny 21:45 Pro zdraví (1) 21:55 Nigérie - Dialog pro život 22:10 Generální audience Benedikta XVI. 23:30 Oči Malawi 23:50 H2Onews 0:00 Poslech Radia Proglas.

Čtvrtek 30. 4. 2009: 8:00 Programová nabídka TV NOE 8:05 Zpravodajské Noeviny 8:15 Dětská televize (4/2009) 8:40 Úskalí služby - PhLic. Kateřina Lachmanová 9:45 Čtete z křesťanských periodik 9:55 Studentský design 2006 10:50 Thajsko 11:40 Jak pták Gabo našel sladký poklad (7/21) 11:55 Z pokladů duše 12:00 Polední modlitba (L) 12:05 Stonehenge 12:35 Pro zdraví (1) 12:45 Nigérie - Dialog pro život 13:00 Člověk a společnost 13:30 Čína 14:25 V posteli chit-chat (9. díl) 15:15 NOEparáda (8. finále) 15:30 Octava dies 16:00 Zpravodajské Noeviny 16:10 Cesta k andělům (8) 16:55 Kříž a půlměsíc 17:25 Říkájí to filmem (7. díl) 18:25 Perly ostravské architektury 18:35 Pták Gabo meteorologem (8/21) 18:45 GOODwillBOY 19:15 Kříž a půlměsíc 19:40 Slovo pro tebe 19:50 Zpravodajské Noeviny (P) 20:00 Z pokladů duše 20:05 Pro vita mundi (125) (P) 20:45 Pro zdraví (1) 20:55 Zpravodajské Noeviny 21:05 Zlatá dychovka 21:35 Těžkosti v manželství - PhDr. Josef Zeman 22:40 Harfa Noemova II. (8. díl) 23:00 Historie válečného letectví (2. díl) 23:30 Octava dies 0:00 Zpravodajské Noeviny 0:10 Poslech Radia Proglas.

Pátek 1. 5. 2009: 8:00 Programová nabídka TV NOE 8:05 Zpravodajské Noeviny 8:15 Nigérie - Dialog pro život 8:30 Česko-francouzské dny 2000 8:45 Popelka 10:15 Bez hábitu 11:20 Litanie loretánské 11:40 Pták Gabo meteorologem (8/21) 11:55 Z pokladů duše 12:00 Polední modlitba (L) 12:05 Zlatá dychovka 12:35 Síla odpuštění /NET FOR GOT/ 13:10 Octava dies 13:40 Pro vita mundi (100) 14:30 Stonehenge 15:00 Člověk a společnost 15:30 Misionáři Ježíše 16:05 Zpravodajské Noeviny 16:15 Česko-francouzské dny 2000 16:25 Noemova pošta 17:55 Cesta k andělům (8) 18:35 Pták Gabo a lavička (9/21) (P) 18:45 Děti 19:25 Litanie loretánské 19:50 H2Onews (P) 20:00 Z pokladů duše 20:05 Kulatý stůl: Svatý otec v ČR (L) 21:45 Kříž a půlměsíc 22:15 H2Onews 22:25 Bez hábitu 23:25 Úskalí služby - PhLic. Kateřina Lachmanová 0:30 H2Onews 0:40 Poslech Radia Proglas 0:45 Mystické Benátky.

7. CELOSTÁTNÍ MISIJNÍ POUŤ A 4. MISIJNÍ DEN DĚTI

Termín: 30. 5. 2009, místo: Česká Třebová.

Na tuto akci Vás zvou Papežská misijní díla a vikariát ústecko-orlický královéhradecké diecéze. Akce je určena pro děti i dospělé, kteří chtějí poznat bohatství a důležitost misí. Mohou přijet i ti, kteří se dosud do PMD nezapojili. Je příležitost pro vzájemné poznání, získání nápadů pro misijní práci a prožití radosti ze společně strávených chvil při hře a modlitbě. **Program začíná v 10:00 hodin** slavnostní mší svatou, následuje pestrá nabídka misijních soutěží a her pro děti, misijní jarmark, malý festival hudby, benefiční koncert skupiny Oboroh a svatodušní vigilie. Bude možnost prohlédnout si misijní výstavu a seznámit se s činností a materiály PMD. Polední občerstvení zajištěno. Týden předem bude v ústecko-orlickém vikariátu probíhat **pestrý předprogram** misijních besed, výstav a videoprojeck. Přihlaste se co nejdříve. Těšíme se na Vás!

Kontakt: Národní kancelář PMD, Špindlerův Mlýn 33, 543 51, tel. 499 433 058, GSM brána: 604 838 882, e-mail: info@misijnidila.cz, internet: www.misijnidila.cz.

Sobota 2. 5. 2009: 8:00 Programová nabídka TV NOE 8:05 H2Onews 8:15 Cesty za poznáním 8:45 Čtete z křesťanských periodik (P) 8:55 Dětská televize (4/2009) 9:20 Nigérie - Dialog pro život 9:35 Příběh medvídky pandy (2) 10:05 V posteli chit-chat (9. díl) 10:55 NOEparáda (8. finále) 11:20 Litanie loretánské 11:40 Pták Gabo a lavička (9/21) 11:55 Z pokladů duše 12:00 Angelus Domini 12:05 Harfa Noemova II. (8. díl) 12:25 Misionáři Ježíše 13:00 H2Onews 13:10 Koncert Pavly Čichoňové 14:15 Bez hábitu 15:15 Pro vita mundi (100) 16:05 Thajsko 17:00 Kulatý stůl 18:30 Na koberečku (62) 18:45 Pták Gabo a lavička (9/21) 18:55 Pro zdraví (1) 19:05 Litanie loretánské 19:25 Druhé čtení (P) 19:50 Zpravodajské Noeviny 20:00 Z pokladů duše 20:05 Noc na Karlštejně 21:45 Cesta k andělům (8) 22:30 Noční univerzita 23:45 Druhé čtení 0:10 Zpravodajské Noeviny 0:20 Poslech Radia Proglas.

Neděle 3. 5. 2009: 8:00 Programová nabídka TV NOE 8:05 H2Onews 8:15 Evangelium (P) 8:25 Na koberečku (62) 8:40 O slovanství - kardinál Tomáš Špidlík SJ 9:00 Misionáři Ježíše 9:35 Cesta k andělům (8) 10:20 Evangelium 10:30 Mše svatá (L) 11:30 Litanie loretánské 11:55 Z pokladů duše 12:00 Polední modlitba se Sv. otcem Benediktem XVI. (L) 12:15 Zpravodajský souhrn uplynulého týdne 12:45 Prezence 13:55 Evangelium 14:05 Harfa Noemova II. (8. díl) 14:25 Noční univerzita 15:40 Misionáři Ježíše 16:15 Zlatá dychovka 16:45 V posteli chit-chat (9. díl) 17:35 Příběh medvídky pandy (3) (P) 18:15 Yosemiteý národní park 19:25 Litanie loretánské 19:50 Evangelium 20:00 Z pokladů duše 20:05 Octava dies (526) (P) 20:35 Večer norské hudby k 100. výročí úmrtí E. H. Griega 22:00 Děti 22:10 Druhé čtení 22:35 Bez hábitu 23:35 Zpravodajský souhrn uplynulého týdne 0:05 Poslech Radia Proglas.

Lipový kříž – Společnost pro kulturní identitu Vás zve na přednášku **Prof. ThDr. Václava Wolfa SPORY O PODSTATU BOŽÍHO MYŠLENÍ**, která se bude konat **v úterý 5. května 2009 v 18 hodin** v sále 318, 3. patro, Český svaz vědeckotechnických společností, Novotného lávka 5, Praha 1.

Římskokatolická duchovní správa v Římově Vás srdečně zve na **JARNÍ POUŤ V ŘÍMOVĚ**, která se koná **v neděli 3. května 2009** ke svátku Nalezení svatého Kříže. **Program pouti:** Sobota 2. května – 18.00 mše svatá v předvečer pouti. • **Neděle 3. května** – 7.15 a 9.00 mše svatá, 11.00 – slavná mše svatá (slouží českobudějovický biskup Mons. Jiří Paďour). Během dopoledne příležitost ke svatě zpovědi. Ve 14.30 svátostně požehnání a zakončení pouti.

Kostel sv. Michala, Brněnské Angelikum ve spolupráci se sdružením Slepíši Vás srdečně zvu na **výstavu soch z pálené hlíny pod názvem BIBLE**. Vystaveny jsou výtvarné práce nevidomých výtvarníků na motivy příběhů z Bible. **Výstava potrvá do 3. 5. 2009 v kostele sv. Michala na Dominikánské ulici v Brně** (vstup naproti Domu pánů z Kunštátu). **Otevřeno:** všední dny – od 17 do 20 hodin, sobota a neděle – od 9.30 do 12 hodin a od 14 do 20 hodin.

Orel jednota Dobříš Vás zve na **dětský letní tábor v Dobříši od 4. 7. do 11. 7. 2009** na téma **CESTA KOLEM SVĚTA ZA 80 DNÍ. Cena:** 1500 Kč. **Blíže informace** na tel. 608 230 277, e-mail: Jaromir.Vlk@seznam.cz.

VÝZVA K MODLITEBNÍMU TAŽENÍ ZA ČESKÝ NÁROD

Pán Bůh zaplať všem, kteří se přidali k modlitbě za naši vlast. Na Zelený čtvrtek se zaplnila poslední půlhodina týdne. Modlitba za český národ se tak stala opravdu nepřetržitou! Aleluja! Do modlitebního tažení se zapojilo nejméně 707 lidí. Ve skutečnosti jich bude mnohem více, protože někteří se přihlásili jako modlitební společenství, řádové sestry a bratři, mariánská večerádlá, takže přesný počet modlících se neznáme. Někteří jste nám psali, že se modlíte, ale v různé časy, takže se přidáváte k prosebníkům pokaždé v jiný čas. Ještě jednou připomínáme, že je pouze na Vaší volbě, jakou formu modlitby si zvolíte. **Není předepsána žádná závazná forma či konkrétní modlitba nebo pobožnost.** Důležité je spojit se všichni na jeden konkrétní úmysl.

Vzhledem k tomu, že se občas někdo odhlásí, je možné, že se časem některé půlhodiny zase uvolní, takže bude opět možnost se ještě přihlásit na volná místa. Podrobnosti i úmysl modlitebního tažení naleznete na našich internetových stránkách www.maticecm.cz v odkazu MODLITBA.

Všem Vám Pán Bůh odplať dobry duchovními za Vaše oběti, které tímto modlitebním závazkem na sebe berete a které kladete na oltář té nejvyšší Oběti, našeho Pána Ježíše Krista. Ať pro tuto nejsvětější Oběť Pán milostivě shlédne na náš český národ, žehná mu a chrání ho na přímluvu všech svatých!

Redakce Světla

Liturgická čtení

Neděle 26. 4. – 3. neděle velikonoční

1. čt.: Sk 3,13–15.17–19

Ž 4,2.4.7.9

Odp.: *Ta (Hospodine, ukaž nám svou jasnou tvář! Nebo: Aleluja.)*

2. čt.: 1 Jan 2,1–5a

Ev.: Lk 24,35–48

Slovo na den: Tehdy jim otevřel mysl.

Pondělí 27. 4. – ferie

1. čt.: Sk 6,8–15

Ž 119(118),23–24.26–27.29–30

Odp.: *1 (Blaze těm, kteří krácejí v zákoně Hospodinově. Nebo: Aleluja.)*

Ev.: Jan 6,22–29

Slovo na den: Neusilujte o pokrm pomíjivý.

Úterý 28. 4. – nez. pam. sv. Petra

Chanela nebo sv. Ludvíka Marie

Grigniona z Montfortu

1. čt.: Sk 7,51–8,1a

Ž 31(30),3cd–4.6ab+7b+8a.17+21ab

Odp.: *6a (Do tvých rukou, Hospodine, svěřuji svého ducha. Nebo: Aleluja.)*

Ev.: Jan 6,30–35

Slovo na den: Pravý chléb z nebe vám dává můj Otec.

Středa 29. 4. – svátek sv. Kateřiny

Sienské

1. čt.: 1 Jan 1,5–2,2

Ž 103(102),1–2.3–4.8–9.13–14.17–18a

Odp.: *1a (Veleb, duše má, Hospodina.*

Nebo: Aleluja.)

Ev.: Mt 11,25–30

Slovo na den: Velebím tě, Otče, že jsi tyto věci skryl.

Čtvrtek 30. 4. – nez. pam. sv. Zikmunda

nebo sv. Pia V.

1. čt.: Sk 8,26–40

Ž 66(65),8–9.16–17.20

Odp.: *1 (Jásíte Bohu, všechny země!*

Nebo: Aleluja.)

Ev.: Jan 6,44–51

Slovo na den: V poslední den.

Pátek 1. 5. – nez. pam. sv. Josefa,

Dělníka

1. čt.: Sk 9,1–20

Ž 117(116),1.2

Odp.: *Mk 16,15 (Jděte do celého světa a hlásajte evangelium. Nebo: Aleluja.)*

Ev.: Jan 6,52–59

Slovo na den: Já v něm.

nebo čtení vlastní (při slavení památky):

1. čt.: Gn 1,26–2,3

nebo Kol 3,14–15.17.23–24

Ž 90(89),2.3–4.12–13.14+16

Odp.: *17c (Pane, dej zdár práci našich rukou! Nebo: Aleluja.)*

Ev.: Mt 13,54–58

Slovo na den: Copak to není syn tesařův?

Sobota 2. 5. – památka sv. Atanáše

1. čt.: Sk 9,31–42

Ž 116(115),12–13.14–15.16–17

Odp.: *12 (Čím se odplatím Hospodinu za všechno, co mi prokázal? Nebo: Aleluja.)*

Ev.: Jan 6,60–69

Slovo na den: Co až uvidíte Syna člověka vystupovat?

BREVIÁŘ PRO LAIKY

25. DUBNA – 2. KVĚTNA 2009

Změna v číslování breviáře: levý, nepodbarvený sloupec – dřívější vydání breviáře; pravý, podbarvený sloupec – nové vydání breviáře (2007)

Uvedení do první modlitby dne:	NE 26. 4.		PO 27. 4.		ÚT 28. 4.		ST 29. 4.		ČT 30. 4.		PÁ 1. 5.		SO 2. 5.	
Antifona	518	582	518	582	518	582	1741	1961	518	582	1357	1509	1734	1953
Žalm	783	881	783	881	783	881	786	884	783	881	783	881	783	881
Ranní chvály:														
Hymnus	518	582	518	582	518	582	1742	1961	518	582	1325	1467	1734	1953
Antifony	540	606	1046	1165	1062	1182	1742	1962	1092	1215	1325	1468	1123	1249
Žalmy	1030	1150	1046	1166	1062	1183	813	914	1093	1215	813	914	1124	1249
Krátké čtení a zpěv	540	607	544	611	547	615	1743	1962	553	622	1326	1468	1735	1954
Antifona k Zach. kantiku	540	607	544	611	547	615	1355	1507	1356	1508	1358	1510	1735	1954
Prosby	541	607	544	611	547	615	1744	1963	553	622	1326	1469	1724	1943
Závěrečná modlitba	541	608	545	612	1355	1505	1355	1507	1356	1508	1358	1510	1359	1511
Modlitba během dne:														
Hymnus	519	583	519	583	519	583	519	583	519	583	519	583	519	583
Antifony	519	584	519	584	519	584	519	584	519	584	519	584	519	584
Žalmy	1035	1155	1051	1171	1067	1188	1081	1204	1097	1220	1113	1238	1128	1254
Krátké čtení	541	608	545	612	548	616	1754	1964	554	623	557	627	560	630
Závěrečná modlitba	541	608	545	612	548	616	1355	1507	554	623	557	626	560	630
Nešpory:														
	SO 25. 4.													
Hymnus	517	581	517	581	517	581	517	581	1746	1965	517	581	1322	1464
Antifony	538	605	542	609	1056	1177	1072	1193	1747	1966	1102	1226	1328	1471
Žalmy	1025	1144	1040	1159	1057	1177	1072	1193	1747	1966	1102	1226	1761	1982
Kr. čtení a zpěv	538	605	542	610	546	613	549	617	1749	1968	555	624	1329	1471
Ant. ke kant. P. M.	539	606	543	610	546	614	549	617	1356	1507	1356	1508	1358	1510
Prosby	539	606	543	610	546	614	549	618	1750	1969	555	624	1329	1472
Záv. modlitba	541	608	541	608	545	612	1355	1505	1355	1507	1356	1508	1358	1510
Kompletář:	1238	1374	1242	1379	1247	1384	1250	1387	1254	1391	1257	1395	1260	1398

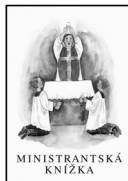
Naše prodejna v Olomouci na Dolním náměstí 24 je otevřena také v sobotu 16. 5. • 23. 5. • 30. 5. • 6. 6. • 13. 6. a 20. 6. 2009 v době od 7.30 do 12 hodin.

DOTISK

MINISTRANTSKÁ KNÍŽKA

Josef Janšta • *Ilustrace Iva Fukalová a Lucie Fričová*

Průvodce ministrantskou službou podle zásad hnutí „Pueri Domini“. Knižka je určena pro práci s ministranty v rámci školního roku. Rozlišuje tři období ministrantské služby – období přípravy, ministrování a lektorské služby. V přípravném období se adept služby u oltáře seznámí se vším o liturgii a liturgickém prostoru. Tato část končí přípravou na obřad přijetí mezi ministranty. Období ministrování je rozvrženo na sedm roků. Každý rok doprovází ministranta světec jako příklad služby Bohu a lidem. Světec je průvodcem i lektorské služby. Ministrantská knižka obsahuje také přílohu modliteb (před a po mši svaté, po svatém přijímání).

Matice cyrilometodějská s. r. o. • *Dotisk 1. vydání*
Brož., A5, 88 stran, 63 Kč

Z JINÝCH NAKLADATELSTVÍ

KVĚTINY PRO DUŠI

Bruno Ferrero • *Z italského přeložila Veronika Matiašková*

Laskavé příběhy a podobenství známého italského sběratele moudrostí a poučení Bruna Ferrera znovu potěší rodiče, vychovatele, dospívající čtenáře i milovníky narativní spirituální literatury.

Portál, s. r. o.
Křídový papír, brož., 115x190 mm, 88 stran, 119 Kč

CESTA Z MLČENÍ

Viktorie Bartoníčková – Alžběta Dvořáková

Bývalou letušku postihuje po návratu z letní prázdninové cesty do Londýna cévní mozková příhoda, jejímž následkem je těžká afázie (narušení již vyvinuté schopnosti porozumění a produkce řeči). Hrdinka zůstává uzavřená ve vlastním duševním světě, bez možnosti komunikace s okolím, ve velmi vážné životní situaci – před riskantní těžkou operací. Přestože operace dopadne výborně a hrdinka dokonce může krátce po zákroku opustit nemocnici a vrátit se domů, její soupeření s afázií v této chvíli vlastně teprve začíná. Za vydatné pomoci svého muže, dcer, přátel a s vynaložením velkého úsilí se hrdinka pomalu začíná uzdravovat.

Portál, s. r. o. • Brož., 145x205 mm, 102 stran, 189 Kč

ŽIVOT A SMRT JANY Z ARKU • SVĚDECTVÍ Z REHABILITAČNÍHO PROCESU (1450-1456)

Régine Pernoudová • *Z francouzštiny přeložila Stanislava Káňová*

Historické svědectví přímých svědků rehabilitačního procesu Panny Orleánské, opírající se o dobovou dokumentaristiku. Autorka uspořádala rozsáhlá procesní akta a výpovědi účastníků rehabilitace tak, aby čtenář získal co nejplastičtější představu o charakteru výjimečné světky Jany z Arku.

Refugium Velehrad-Roma s.r.o.
Váz., 136x210 mm, 274 stran, 275 Kč

Objednávky knih – tel. 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo – tel./fax 585 222 803 • Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1, e-mail: knihy@maticecm.cz • Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese www.maticecm.cz

772 00 Olomouc 2
147/2002
P.P.

D + 1

Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1

SVĚTLO – týdeník Matice cyrilometodějské. Vydává Matice cyrilometodějská v Olomouci, Černochova 7 - IČO 533866. Tiskne nakladatelství Matice cyrilometodějská s. r. o., Olomouc. Redakce: Josef Vlček, PhDr. Lubomír Štula. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství olomouckého č.j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bludy v oblasti víry a mravů. Neznamená to však, že udělovatel schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; http://svetlo.maticecm.cz; objednávky týdeníku a knih, inzerec: knihy@maticecm.cz). Registrační značka MK ČR E 7225. Administrace pro Slovenskou republiku: RODENY, Vinohradnícka 11, 949 01 Nitra, telefon 0042137/741 83 83; podávání novinových zásilek povoleno SF, s. p. ZSRP Bratislava, č. j. 3335-OPC zo dňa 21. 5. 1996. Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se dopouští církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanova, Medzugaorie aj.), se podřizujeme konečnému úsudku církve. Nevyžadane nezveřejněné příspěvky nevracíme.